

SLOVENSKI

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalce
 Direktor: Rudi Janžuba — Glavni in odgovorni urednik:
 Sergej Vesnjak — Za tisk odgovarja Franc Plevel — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526
 — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526
 — Oglasi: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 29 463, za zunanje 21-832 — Pošta predal 29 — Tek. r. 60-KE-5-2-367 — Mesečna naročnina 200 dinarjev

Poročevalec

„Počitnice“ v Ženevi

Zunanji ministri, ki so odpotovali iz Ženeve, so obljubili, da se bodo vrnili v torek zjutraj in da se bo potem konferenca nadaljevala — Razna mnenja o nemškem vprašanju

Ženeva, 5. nov. (Tanjug). Državni sekretar ZDA Dulles je danes ob 13. odpotoval iz Ženeve na Dunaj, od koder bo jutri z letalom nadaljeval pot v Pulj. Na ženevskem letališču sta se od ameriškega državnega sekretarja in njegove soproge poslovila jugoslovanski poslanik v Bernu Viktor Repič in generalni konzul v Ženevi Slobodan Borisavljević.

Tudi drugi ministri so danes odpotovali iz Ženeve. Francoski zunanji minister Pinay je opoldne odletel v Pariz, šef Foreign Officea Macmillan pa je že zgodaj z vlakom odpotoval v London, kjer bo kakor pričakujejo, poročal premieru Edenu o dosedanjem poteku ženevske konference štirih zunanjih ministrov. Pred odhodom iz Ženeve je Macmillan izrazil upanje, da bo ženevska konferenca prinesla dobre rezultate. Vrnil se bo v torek zjutraj.

Sovjetski zunanji minister Molotov je danes čez vzhodni Berlin odpotoval v Moskvo, kjer bo poročal o dosedanjih razgovorih na konferenci. Zaradi nedelje in sovjetskega državnega praznika, ki je v ponedeljek konferenca tri dni ne bo sledila. Sovjetski zunanji minister je danes pred večerjo na čast

v Foreign Officeu o incidentih med Izraelom in Egiptom na področju El Audže. Macmillan bo v ponedeljek govoril v spodnji zbornici.

Predsednik zunanjepolitičnega odbora predstavnosti zbornice ZDA demokrat James Richards je sinoči izjavil, da bi ZDA morale zavzeti odločno stališče na ženevski konferenci. Obtožil je Sovjetsko zvezo, da hoče obrzati razdeljeno Nemčijo in razbiti Atlantski pakt. Po njegovem mnenju bi bila združena Nemčija, povezana z Zahodom, najboljši up za mir v Evropi. Richards sodi, da se zahodne sile v Ženevi ne bi smele več umikati, kajti Sovjetska zveza dozdaj ni opustila niti enega od svojih dosedanjih bistvenih stališč.

Večina zahodnonemških listov izraža v današnjih izdajah mnenje, da so naspotitja med Sovjetsko zvezo in Zahodom glede Nemčije tako velika, da ni upanja na zblizanje. »Frankfurter Rundschau« sodi, da ne enim ne drugim ni dosti do združitve.

Diplomatska kronika

Brioni, 5. nov. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes ob 11.30 sprejel izrednega poslanika in poloblaščenega ministra Siama Luang Vichit Vadakana, ki mu je izročil poveljnico. Pri izročitvi so bili navzoči tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, generalni sekretar predsednika republike dr. Jože Vilfan in šef protokola predsednika republike dr. Sloven Smolčakar. V spremstvu siamskega poslanika sta bila sekretarja poslaništva Obeonov Vanikkul in Vinya Vichit Vadakan.

Brioni, 5. nov. (Tanjug). Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je danes na Brionih sprejel na protokolarni obisk izrednega poslanika in poloblaščenega ministra Siama Luang Vichit Vadakana, ki mu je izročil prepise poveljnice.

OB 50. OBLETNICI TURISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

Imamo močno organizacijo in odlične prirodne pogoje

Ljubljana, 5. nov. Danes se je pričel IV. redni občni zbor Turistične zveze Slovenije. Stevilni delegati, ki so zapolnili slavno okrašen dvorano Slovenske filharmonije, bodo s tem občnim zborom proslavili tudi 50-letnico delovanja turistične organizacije v Sloveniji. Poleg pozdravnih nagovorov številnih gostov, ki so to pot čestitali organizaciji k pomembnemu jubileju, je bilo dopoldne na dnevnem redu tudi slavnostno poročilo predsednika Turistične zveze Slovenije tov. Alberta Jakopiča — Kajmirira. Med gosti, ki so se udeležili današnjega občnega zbora, so bili tudi predsednik Turistične zveze Jugoslavije dr. Marjan Breclj, generalni sekretar Turistične zveze Jugoslavije Ljubo Babič, predsednik Okrajnega ljudskega od-

bora Ljubljana Marjan Dermata, predsednik Republiške zveze sindikatov Janko Rudolf in drugi.

Potem, ko je predsednik Albert Jakopič orisal 50-letno razvojno pot turistične organizacije v Sloveniji, se je v svojem referatu delj časa zadržal pri analizi sedanega stanja v naših turističnih organizacijah.

Po osvoboditvi je šel razvoj naglo navzgor in imamo danes v Sloveniji že 95 turističnih društev, dočim smo jih imeli leta 1951 samo 21, leta 1953 pa 70. Nj se pa povečalo samo število društev, pač pa so se le-ta tudi organizacijsko močno okrepila in pri svojem delu stalno iskala novih metod in izboljšav. Tudi število gostov se je od 1946, leta, ko jih je bilo le 160.000, povzpelo že naslednje leto tako visoko, da je bilo že preseženo predvojno stanje, lani pa je bila dosežena že visoka številka 434.000 gostov v Sloveniji, to je za dobrih 100% več kot pred vojno. Stevilo nočnin, ki je v letih od 1949 do 1951 doseglo svoj maksimum, se je zdaj ustalilo na nekaj več kot 1.200.000. Zdej, ko smo v lanskem letu dobili tudi prirodno zelo lep in turistično pomemben koček svoje morske obale, ima naša ožja domovina toliko naravnih lepot, toliko kulturnih in zgodovinskih znamenitosti, da je prav, če jo skušamo spremeniti v eno samo turistično področje.

Zdej ob novi upravno-politični razdelitvi bi bilo prav, če bi imeli v vsaki občini vsaj eno turistično društvo, ki bi lahko skrbelo za potovanja delovnih ljudi, za njihov oddih ter za ustvarjanje tistih pogojev v svojem kraju, ki bi omogočili tudi razvoj inozemskega turizma. Tudi naloga družbenih organizacij bi bila, da bi zaradi družbenega značaja turizma ter njegove pomembnosti za oddih delovnih množic skrbela za pospeševanje turizma. Pomembna naloga družbenih organizacij bi bila tudi vzgoja naših ljudi v turističnem duhu, zlasti kar se tiče odnosa in stikov, ki jih imajo naš

Nemčije. Po mnenju lista zahodne sile na tej konferenci ne bodo opustile mnenja, da je treba vprašanje evropske varnosti in združitve Nemčije reševati vzporedno. Sodi pa, da so Dulles, Macmillan in Pinay s svojim predlogom za vzporedno, toda postopno izvajanje evropskega varnostnega pakta in združenja Nemčije vendarle puštili možnost za ločeno obravnavanje obeh vprašanj. List obseja tako možnost in dodaja, da je nezaupanje do Nemčije na Vzhodu in na Zahodu še vedno precejšnje, toda Nemčija mora še naprej vztrajati na združitvi. Vendar pa opozarja list, da morajo biti Nemci previdni in da morajo dobro paziti, da ne bodo zagrožili stare nemške pakete, to je, da bi istovetili pojma nacionalnih koristi z nacionalizmom. Podobno mnenje izraža tudi »General Anzeiger«, ki prav tako kot »Frankfurter Rundschau« ponavlja splošno sodbo, da je pričakovati uspeh v glavnem le pri tretji točki, to je pri normalizaciji odnosov med Sovjetsko zvezo in Zahodom.

MINISTER DULLES PRED ODHODOM V JUGOSLAVIJO Borba Jugoslovancev je važno poglavje zgodovine

Beograd, 5. nov. (Tanjug). Ameriški državni sekretar za zunanje zadeve John Foster Dulles je dal pred odhodom iz Ženeve za Radio Beograd naslednjo izjavo:

»Zelo sem zadovoljen, ker se mi je ponudila priložnost povedati nekaj besed jugoslovanskim narodom. Upam, da bom jutri prvič videl vašo državo, ko se bom s predsednikom Titom razgovarjal na Brionih. Veselim se tega obiska in možnosti, da bom govoril z maršalom Titom o sedanjih tekočih problemih.

Skupna stvar je povezava narodov naših držav v dveh svetovnih vojnah. Borba Jugoslovancev, da bi dobili in ohranili neodvisnost, je dramatično poglavje zgodovine. Vaši narodi so večkrat jasno dokazali, da ne želijo biti sateliti nikogar. Pozdravljamo tako stališče. Hočete biti neodvisni, napredovati in svobodno izbirati svoje usode. To žele Jugoslaviji tudi Američani, kakor žele to tudi sebi in sleherni državi. Vse to ustvarja povezanost med našimi narodi in upam, da bo ta povezanost rasla in se stalno utrjevala.

Pulj, 5. nov. (Tanjug). Kot pričakujejo, bo ameriški zunanji minister John Foster Dulles s soprogo in spremstvom prispel jutri okrog poldne s posebnim letalom

na puljsko letališče. Tam ga bodo sprejeli državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, državni podsekretar za zunanje zadeve Srdjan Prca, generalni sekretar predsednika republike dr. Jože Vilfan, predsednik OLO Pulja Tomaž Gabrčič in drugi.

Pri razgovorih, ki bodo jutri na Brionih, bodo kot se je zvedelo z jugoslovanske strani predsednik republike Tito, podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, državni sekretar Koča Popović, podsekretar Srdjan Prca in načelnik oddelka državnega sekretariata za zunanje zadeve dr. Kos, od ameriške strani pa minister Dulles, veleposlanik ZDA v Beogradu Ridelsberger, svetnik State Departmenta Mac Arthur, pomočnik državnega sekretarja za informacije Mac Ardele, pomočnik državnega sekretarja za politično planiranje Bowie, pravni svetovalec Fieger, načelnik oddelka za vzhodno Evropo v State Departmentu in posebni pomočnik državnega sekretarja Connor.

Srečanje predsednika republike Josipa Broza Tita in ameriškega ministra Dullesa, na katerem bosta oba državnika pretrpela najvažnejše državne probleme, je pritegnilo veliko pozornost jugoslovanske in tuje javnosti. V Pulju se je nocoj zbralo veliko število jugoslovanskih in tujih novinarjev, ki bodo poročali svojim listom in agencijam o razgovorih. V Pulju je nocoj že okrog 15 dopisnikov glavnih tujih listov in agencij, za jutri pa pričakujejo še večje število tujih novinarjev.

Ameriški zunanji minister bo imel jutri po razgovorih pred odhodom iz Jugoslavije najbrž tiskovno konferenco.

Zdravstveno stanje predsednika ZDA se zboljšuje

Denver, 5. nov. (AP). Predsednik Eisenhower dovoljivo okreva. Po večeršnjem rentgenskem obešanju kaže, da bo predsednik lahko zapustil bolnišnico v Denverju v petek in da bo lahko odpotoval v Washington. Nekaj dni pozneje namerava odpotovati na svojo farmo Gettysburg v Pennsylvaniji. Eisenhower je včeraj govoril z načelnikom generalnega štaba kopenskih sil generalom Maxwellom Taylorjem in britanskim feldmaršalom Montgomeryem.

KARACI, 5. nov. (AP). V pakistanskih krogih trdijo, da je v tem tednu zbežalo na pakistansko področje dva tisoč obojestranskih pripadnikov afganistanskih plemen. V pakistanskih krogih trdijo, da ljudje beže sprito nameravane ustanovitve neodvisne države Pakistan. Ti krogi obtožujejo Indijo in Sovjetsko zvezo, da podpirata to kampanjo.

HELSINKI, 5. nov. (AFP). Sodišče v finskih mestu Vasa je obsodilo štiri ljudi na prisilno delo, ker so vohunili v korist neke tretje države. Prijeli so jih v bližini sovjetsko-finske meje.

EGIPT OBTOŽUJE VELIKO BRITANJO

Kairo, 5. nov. (AP). Egipt je včeraj obtožil Veliko Britanijo, da se drži taktike odlaganja. Njen namet, da preprečiti mednarodno nadzorstvo v Sudanu v času, ko bi morali Sudanci sprejeti o samoodločbi.

V notih, ki jo je poslal vladam sedmih držav, članic mednarodne komisije za nadzorstvo nad plebiscitom v Sudanu, je Egipt

Sovjetski tisk o Burmi

Moskva, 5. nov. (Tanjug). »Pravda« in »Izvestija« sta pribčila danes uvodnike o prijateljstvu Sovjetske zveze z Burmo ter poudarjata, da bodo obisk U Nuja Moskvi ter osebni stiki med njim in sovjetskimi državniki, prispevali k utrditvi sodelovanja med državama. Oba časopisa pišeta, da je prijateljstvo med ZSSR in Burmo zgrajeno na petih načelih, ki so bila prvič omenjena v indijsko-kitajski deklaraciji, pozneje pa tudi v podobni deklaraciji azijsko-afriških in nekaterih evropskih držav. Moskovski časopisi menijo, da bi morale države na teh načelih graditi svoje zveze, ker bi to odstranilo nezaupanje in privedlo do širokega mednarodnega sodelovanja. »Izvestija« zlasti omenja besede burmanskega predsednika, da bo Burma vedno skupaj s Sovjetsko zvezo v boju za mir in proti kolonializmu.

GENERALNA SKUPŠČINA OZN

Sprejeto in odloženo

Protest iz francoskega Kameruna — O resoluciji 17 držav o plemskem razlikovanju v Južnoafriški uniji bodo spel razpravljali jutri — Napovedana je tudi važna razprava o korejskem vprašanju, ker predstavniki Južne Koreje trdijo, da je Severna Koreja še vedno v vojni z Združenimi narodi

New York, 5. nov. (AP). Indonezijski delegat v skrbniškem odboru Generalne skupščine OZN je sinoči pozval Združene narode, naj dovolijo trem domorodcem iz francoskega Kameruna priti v New York, da bi lahko izročili Združenim narodom spomenice s protesti proti

francoski upravi v tej koloniji, ki je pod skrbništvom Združenih narodov. Ti domorodci zastopajo tri politične skupine, katerih delovanje je v francoskem Kamerunu prepovedano. Zbežali so na ozemlje britanskega Kameruna in od tam so poslali Združenim narodom prošnjo, naj jim preskrbe potrebne listine, da bodo lahko prišli v New York s spomenicami. Ameriški delegat je izjavil, da bodo glede vstopa teh ljudi v ZDA ravnali enako kot glede vseh, ki so doslej hoteli priti v New York, da bi Združenim narodom izročili spomenice prebivalstva z ozemelj, ki so pod skrbništvom.

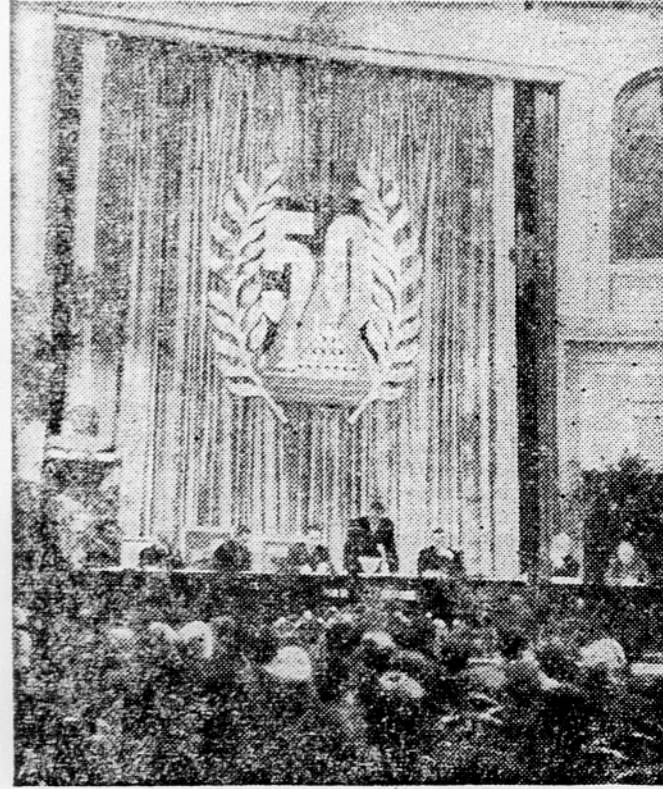
Posebni politični odbor je včeraj končal debato o južnoafriški politiki plemskega razlikovanja. Odbor bo v ponedeljek sklepal o resoluciji 17 držav, ki zahtevajo, naj bi to vprašanje ostalo na dnevnem redu Združenih narodov.

Pravni odbor Generalne skupščine je sklenil odložiti za ponovno razpravo o sodišču Združenih narodov v Libiji. Egiptovski delegat je sporočil, da je bilo v Rimu pred kratkim objavljeno italijansko-libijsko sporočilo, ki obravnava deloma tudi problem, o katerem razpravljajo pravni odbor, in da bi bilo zato koristno, če bi odbor začel proučevati to vprašanje še, ko mu bodo znane nadrobnejske sporazume, sklenjene v Rimu.

Južnokorejsko veleposlaništvo v Washingtonu je objavilo sinoči sporočilo, v katerem ostro nastopa proti severnokorejski zahtevi, naj bi zastopniki te Koreje sodelovali v debati o Koreji v OZN. Zahteva v tem smislu je poslal severnokorejski minister za zunanje zadeve Nam Il pisмено generalnemu sekretarju OZN in predsedniku Generalne skupščine. V južnokorejskem sporočilu je rečeno, da je Severna Koreja »stehnično še vedno v vojni z Združenimi narodi«. Češ da je v Severni Koreji še zdaj okrog milijon kitajskih vojakov in nad 2000 vojnih ujetnikov. Politični odbor Generalne skupščine bo začel debato o korejskem vprašanju verjetno prihodnji teden.

Kongres francoskih radikalov

Pariz, 5. nov. (AFP). Sinočnja seja radikalne socialistične stranke je bila v glavnem izpolnjena z govori delegatov, ki so se glede parlamentarnih volitev večinoma izjavili za glasovanje po okrožjih. Kongres je izvolil novi politični biro stranke.

Na občnem zboru ob 50-letnici Turistične zveze Slovenije

NOVICE V SLIKI

Grški državni praznik, dan odpora, ki ga praznujejo ob obletnici italijanskega napada na Grčijo 28. oktobra 1940, so bile po vseh grških mestih velike manifestacije. Na dan gesla o priključitvi Cipra Grčiji in o demonstraciji proti silam, ki po mnenju Grkov ovirajo izpolnitev njihovih nacionalnih težanj. Kot je znano je Velika Britanija prav to časi začela razmišljati o možnosti, da bi Ciper kot prva stopnja k neodvisnosti dobil položaj dominiona v Britanskem Commonwealthu in s tem možnost, da sčasoma samostojno odloča o svojem položaju. Na sliki: policaji razganjajo demonstrante na enem od atenskih trgov, kjer jih je razgreta množica obseda s tebo kamenja.

Soglasje Pearson-Nehru

Vlada Kanade želi, da bi bile v Organizacijo združenih narodov sprejete vse države, ki so izpolnile vse pogoje za sprejem v OZN

NEW DELHI, 5. nov. (Tanju g). Kanadski ministar za zunanje zadeve je danes objavilo nje zadeve Laster Pearson je izjavil v Delhiju, da je sporočilo, da bo ministar Pearsonjeva vlada za istočasni sprejem vseh držav v Organizacijo združenih narodov, ki bi to želele. Med nedavnim sestankom z Molotovim, je bil obveščen, da bo tudi Sovjetska zveza za podpirala tako stališče. To vprašanje bo rešeno, če ne na tem, pa na prihodnjem zasedanju Generalne skupščine, je deklarirano, da je med državami, za katere gre, tudi Zunanja Mongolija.

Glede sprejema LR Kitajske v OZN je Pearson dejal, da kanadska vlada razmišlja o tem vprašanju. Pred korejskim sporom so v Kanadi na to stvar gledali ugodno, med korejsko vojno niso več mislili na to, sedaj pa je stvar spet predmet razpravljanja.

Peron »ne namerava kandidirati«

Karakas, 5. nov. (AP) Bivši predsednik Argentine Juan Peron je danes izjavil, da ne namerava kandidirati za predsednika republike, ker da ni mogoče kandidirati v državi, kjer volja naroda ne more priti do izraza. Argentinske oblasti so sinoči aretirale bivšega peronističnega narodnega poslanca Virgilia Philipa. Aretacijo je zahtevala preiskovalna komisija, ki ugotavlja posamezne primere nedovoljenega bogatstva med bivšimi narodnimi poslanci, ki so pripadali peronistični stranki.

Na tiskovni konferenci je Peron izjavil, da bi dosegla peronistična stranka velikansko zmago, če bi bile v Argentini »prave volitve«. Pripomnil je, da nima namena kandidirati za predsednika republike, ker da ni mogoče kandidirati v državi, kjer volja naroda ne more priti do izraza.

L. Pearson

Na tiskovni konferenci je Pearson razen tega povedal tudi, da se njegovi vtisi o Sovjetski zvezi, čeprav so zaradi kratkega bivanja precej splošni, »ne

Romunski izvoz cimenta. Kot piše romunska časopisna agencija Ager Press spadajo cement in drugi gradbeni material, kot na primer marmor od glavne romunske izvozne predmete. Cement izvažajo v velikih količinah, posebno v Turčijo. Ostali uvozniki romunskega cimenta so države na Bližnjem in Srednjem Vzhodu, Indonezija, Mozambik, Argentina in druge južnoameriške države.

NEMIRNA SEVERNA AFRIKA

Tunis, 5. nov. (AFP). Na zborovanju, ki ga je sinoči organizirala stranka Neodestur v mestu Tunisju, je prišlo do ostrega spora med pristajši in nasprotniki Salaha ben Jusefa, bivšega generalnega sekretarja stranke, ki je bil pred kratkim izključen. Med govornimi člani političnega biroja Neodesturja Ali Balahuna je prišlo do pretepa, v katerem je bilo ranjenih več ljudi. Iz Alžira poročajo, da je bilo večkrat delovanje upornikov v

Alžirski problem

PARIZ, 5. nov. (Tanju g). Bivši predsednik francoske vlade Mendés France je zahteval danes, naj vlada čimprej izvede splošne in svobodne volitve v novo alžirsko skupščino. Obenem je zahteval od Faurea, naj lojalno izvaja alžirski statut iz leta 1947, s katerim je francoska narodna skupščina priznala Alžircem francosko državljanstvo in enakopravnost z državljani metropole. Tega statuta niso nikoli izvajali. Radikalnosocialistični prvak je poudaril, da je mogoče samo, če bodo prenehali s kolektivnimi represalijami in zapiranjem Alžircev in v ukrepi, ki bodo napravili konec borbam med nacionalisti in francoskimi silami omogočili pravilno rešitev alžirskega vprašanja.

Arabske države in Izrael

Izraelske intervencije pri generalnem sekretariatu OZN — Izrael prosi ZDA za težko orožje — Velika Britanija naj bi bila samo ob »strani tekmovanja na Bližnjem vzhodu«

Kairo, 5. nov. (AFP). V Kairu se je zvedelo, da je prišlo davi do novega izraelskega napada. Štiri izraelska oklepna vozila so streljala na egiptovski položaj na egiptovsko-izraelski meji. Egipčani so streljali nazaj. Streljanje je trajalo 45 minut. Na egiptovski strani ni bilo izgub.

Ameriško zunanje ministrstvo je sporočilo da se bo pomočnik ameriškega ministra za zunanje zadeve za Srednji vzhod George Allen danes ločeno posvetoval z egiptovskim in izraelskim veleposlanikom v Washingtonu o najnovejšem položaju na izraelsko-egiptovski meji. Pri tem bo izrazil veleposlanikom željo ameriške vlade, naj bi vladi Egipta in Izraela storili vse za pomiritev napetosti na njihovih mejah.

Izraelski veleposlanik v Washingtonu Aba Eban je sinoči obiskal generalnega sekretarja OZN Daga Hammarskjöldda in se z njim nekaj časa pogovarjal. Na izraelski strani sporočajo, da je Aba Eban izjavil Hammarskjöldu, da je bila izraelska operacija pri El Audži popolnoma opravljena, ker so egiptovske čete teden prej prodrle v demilitariziran pas. Eban je baje dejal generalnemu tajniku OZN, da je pošiljanje češko-slovaškega orožja Egiptu ustvarilo v tem delu sveta zelo nevaren položaj. Izraelski veleposlanik je takoj po tem sestanku odpotoval v Washington, kjer bo, kakor domnevajo, zahteval od ameriške vlade, naj pošlje Izraelu težko orožje.

Zastopnik britanskega zunanjega ministrstva je izjavil sinoči, da britanska vlada v celoti podpira nedavne predloge

VANCOUVER, 5. nov. (AFP). Za pomoč v velikih poplavih v severnem Vancouveru so pritegnili dva tisoč volkov in policistov ter celovito obrambo. Škoda cenijo na več milijonov dolarjev. Človeških žrtev pa baje ni bilo.

Znajdi se, kolega!

Tisti, ki misli, da je življenje novinarja na velikih mednarodnih konferencah, kot je sedanja v Zenevi, gosposko, se zelo moti. Velika večina novinarjev na taki konferenci spada namreč med »črnce«, ki si svoj vsakdanji kruh (oziroma v tem primeru dnevnice) služijo v znoju svojega obraza. Pravih »gospodov« je med novinarji na mednarodnih konferencah zelo malo, vsi ostali so »črnci«. KAJ DELAJO NOVINARJI, KI SO »GOSPODIJE?« Novinar, ki je »gospod«, se ne muči z vsakodnevnim drobnim, toda težakim novinarskim delom. Njemu, ki spada med novinarske »zvezde«, je odprt pristanek k samemu viru informacij. Obišče člana neke delegacije, katerega stališče o določeni vprašanju ga zanima, porazgovori se z njim, zve stvari, ki drugič niso za javnost, potem pa se vsede in z lahko napisše svoj članek. Posledica — treba se je samo znajti — toda za to »samoz«, je marsikaj potrebno, kar najpo-

Zahteve francoskih radikalov

biti Edgaru Faureu, to je Faureovo vztrajanje na predčnih parlamentarnih volitvah. Radikalna stranka tega ni pričakovala in se je sedaj znašla v položaju, da se v naglici bori za volitve, namesto da bi imela 7 do 8 mesecev časa, kar bi omogočilo Mendés-Franceu, da bi do konca uresničil svoj načrt. Kar je po mnenju Mendés-Francea še huje, pa je to, da je Faure omogočil, da se volitve izvedejo po starem volilnem sistemu, ki nikakor ne gre na roko radikalom. Mendés-France je kritiziral tudi splošno politiko Edgardja Faurea, posebno zunanjo: »Vaša vlada ni napredovala niti za en milimeter!«

Pripovedujejo, da je Faure, preden je včeraj vstopil v dvorano sodnega sodnika, rekel nekemu svojemu sodelavcu: »Vročje bo!« Ko se je povzpel na govorniško tribuno, je bilo mnogo življenja in vzklikov: »Faure, demission!« Toda njegov govor je bil prav tako močan kot napadi Mendés-Francea in razgreti duhovi so se hitro polegli in v popolni tišini poslušali njegov govor.

Mendés-France meni, da je mesto radikalov danes v opoziciji in da se je treba v opoziciji boriti za prihod na oblast, toda ne več kot stranka, ki drži položaj predsednika vlade samo zaradi tega, ker se druge močnejše stranke ne morejo med seboj sporazumeti, temveč kot stranka, ki lahko zbere okoli sebe močno parlamentarno večino.

Faure ni tega mnenja in ga smatra za idealističnega, ker je po njegovem mnenju, ki se strinja s tradicijo in praksu radikalov, osnovna naloga radikalov, da vladajo. Da so bile vse vlade, ki so jim oni načelovali v povojni dobi, vedno rezultat sporov med velikimi in plod parlamentarnih kombinacij, tega ni on niti najmanj kriv.

Kar se tiče očitka zaradi izrednih volitev, je bil odgovor Edgardja Faurea jasen in iskren. Če se na kongresu govori o velikih problemih, ki zahtevajo litre rešitve, kako je potem mogoče napadati poskus, katerega edini cilj je, s privoljenjem naroda osnovati solidno vlado, ki

bo kos tem problemom. Morda je res, da radikalom ne ustrezajo predčasne volitve, toda veliki problemi Francije ne morejo in ne bodo čakali. Če je Faure vztrajal na izrednih volitvah, pa ni vztrajal na starem volilnem zakonu. On je celo zahteval, da se ta zakon spremeni. Če do tega ni prišlo, ni treba vprašati njega, temveč Bourbonbonsko palačo. Končno — od Faurea se je že pred nekaj dnevi zahtevalo, da poda bilanco petih let dela Bourbonbonske palače. Ali ni imel prav, ko je rekel, da ni on samo eden od osmih predsednikov vlade, ki so se menjali od leta 1951, in da bi bilo treba preje zahtevati, da vsi predsedniki vlade podajo bilanco.

Glede zunanje politike ni Faure napravil niti ene poteze, ki se ne bi ujela z linijo, ki jo je pričel Mendés-France, pa vendar se Mendés-France in Edgar Faure nista znašla na istem polju. Prvi je govoril o bodočnosti, drugi je opravičeval preteklost. Mendés-France je operiral s programom, Faure se je zadovoljil z bilanco. Mendés-France želi predramiti radikale iz sna in jih orientirati bolj na levo proti socializmu, želi, da se že enkrat napravi konec ljubezni s katoliki. Faure pa še dalje brani tradicionalne pozicije radikalov, njihovo vlogo, Faure. Kongres je zahteval, da da vladajo s pomočjo bližnjih strank, posebno katolikov. Obe ti stališči imata med radikali prišaste. Če ljudje na kongresu aplaudirajo Mendés-Franceu, vsi radikalni ministri podajo ostavke, če se v narodni skupščini ponovno ne sproži razprava o volilnem zakonu in ne sprejme sistem arondismana. Faure je takoj odgovoril, da ne bo podal ostavke in da se bo v skrajnem primeru posvetoval s starim predsednikom Henriotom. Izgleda, da vendar niso propadli vsi izgledi za spremembo volilnega sistema, ker pričakujejo, da bodo radikalni sena-bliže pogledom, ki jih brani potem so tisti, ki predstavljajo radikale v Bourbonbonski palači, torji uspehi, da ponovno povrnejo v Bourbonbonsko palačo sistem, ki je predložen.

V. Djuhič

Potem čaka, da ga kliče njegova redakcija in da telefonira to, kar je napisal. Če se to zgodi v vnaprej določenem času in če je telefonska zveza dobra, potem je vse v redu. Če pa ni tako, potem ni lahko verjame, da preklinja, kakor Tolmá-nec, če ne še huje.

Potem čaka, da v zve, kaj je bilo na današnji seji. Da to ni prijetno, mi lahko verjamete, kajti zelo mogoče je, da se je »urezal« pri tistem, kar je telefoniral svoji redakciji. To pa, dragi moji, je najbolj neprijetna zadeva, ki si jo morete misliti, kajti takemu revežu v takem primeru ne pomaga noben izgovor. Edina tolažba, ki jo sliši iz svoje redakcije, je navadno približno taka: »To nas prav nič ne briga, kolega, tvoja dolžnost je, da se znajdeš!«

Novinarji-rojaki-sotrpini na konferenci mu v takem primeru izražajo sicer svoje sožalje, saj se boje, da se ne bi tudi njim tak primer zgodil, ker se jim pač to ni zgodilo. In vsak od njih je prepričan, da njegove možganske vijuje pač bolje funkcionirajo kot pa možganske vijuje ubogega kolega, ki je imel smolo, da se ni »znašel«.

Okoli polдне in še ima čas, potem lahko konci, ali pa vsaj malica. Če ga pa nima, pa čaka na boljše čase... Milan Pogačnik

OB ROBU dogodkov

Kongres in volitve

Kongres francoske radikalne stranke se je začel predvečernim v Parizu v ozračju nasprotij med Mendés-Franceom in Edgarjem Faureom. Vendar so ta nasprotja ostala le v ozadiju, zasenčena od dogodkov v parlamentu prejšnje noči.

Kongres so pričakovali kot začetek široke reorganizacije francoskega javnega mnenja. Ki naj bi prinesla s prihodnjim parlamentom močno večino levo sredine, tako, ki bi bila zmogla rešiti številne probleme političnega življenja današnje Francije. Toda načrt je zaradi glasovanja v skupščini v glavnem propadel, kajti vladajoča je s 330 glasovi proti 211 dobila odobritev za razpis volitev 11. decembra, predvsem pa za to, da bodo Francozi še enkrat volili po starem sistemu združevanja list.

Zanimivo pri tem je, da je vlada dobila večino prav s pomočjo komunistične frakcije v parlamentu. Faure, ki je hotel odobritev volilnega sistema, ugodnega za stranke desnice, je dosegel svoje s pomočjo skrajne levice. Položaj ne bi mogel biti bolj smešno zapleten, kot je.

Nekatere radikalne federacije so že zahtevale odstop radikalnih ministrov, toda Mendés-France, spiritus agens radikalnega kongresa, se je temu ognil, ker ni hotel začeti kongresa s sporom. Delo je steklo gladko z imenovanjem Henriota za predsednika in z ustanovitvijo podpredsedniškega mesta, ki naj bi pripadalo Mendés-Franceu, pravemu voditelju stranke. Toda ta je s taktično potezo prepustil svoj izvolitev tajnemu glasovanju ob koncu kongresa.

Očitno je, da hoče Mendés-France se prej urediti svoj položaj. To je dosegel s svojim socialnim programom, ki podrobno obravnava glavna vprašanja francoskega gospodarstva in socialne politike. Kongres ga je sprejel z navdušenjem.

Glasovanje v skupščini je seveda dobilo primerno veljavo v delu kongresa. Sistem združevanja list, za katerega se potegujejo predvsem krščanski demokrati in ostale desničarske stranke, ker bi na ta način mogli preprečiti uveljavitev laičnih strank levega centra, postavlja tako radikale kot socialiste pred težavne odločitve. Predsedem socialiste, ki imajo v sedanjih skupščini največjo frakcijo, pa bi utegnili izgubiti več kot polovico mandatorov, če bi ostali zunaj medstrankarskih kombinacij krščanske demokracije.

Po drugi strani pa bi utegnili dobiti absolutno večino v kakih 30 okrajih, če bi se združili s komunisti. Vodstvo stranke tej povezavi nasprotuje, toda težko bi se upiralo pritisku od spodaj, ki se že kaže v nekaterih federacijah.

V vsedravnem okviru se bodo tako radikali kot socialisti tej dilemi mogli ogniti, težje pa je v lokalnem. V tem primeru bi se utegnili zgoditi, da bi se dober del radikalne stranke ogrel za povezavo, po kateri bi lahko dobili več kot polovico sedežev v bodoči narodni skupščini.

To so dosegli kominformisti s svojim manevrom pri glasovanju za predlog desnice, to je za sistem povezav. Da bi preprečili okrepitev strank levega centra, so ustvarili položaj, ki je ugoden za ustvaritev ljudske fronte, glavnega cilja politike KPF v zadnjem času. Verjetno je, da bi se fronta po volitvah razcepila, toda kljub temu bi kominformisti dosegli že zgolj s tem lep uspeh: rešili bi se izolacije, v kateri so živeli zadnja leta.

Japonske reparacije

Tokio, 5. nov. (AP) Pogajanja o reparacijah, ki so se začela prejšnji mesec med nizozemsko in japonsko delegacijo, so običala. Vodja nizozemske delegacije je odpotoval v Haag, da bi obvestil vlado o poteku pogajanj. Nizozemska zahteva od Japonske odškodnino za nizozemske državljane, ki so jih japonske oblasti internirale med 2. svetovno vojno. Holandskih internirancev je bilo nad 110 tisoč in nizozemska vlada zahteva od Japonske 27,5 milijona dolarjev. Japonska delegacija je povedala svoj protipredlog, ki pa je po mnenju nizozemske delegacije globoko pod njeno zahtevo.

TRIPOLIS, 5. nov. (Reuter). Libijska vlada je sporočila, da so napadli Libijo nepregledni oblaki kobilice, kot jih država ne pomeni. Kobilice so skoraj popolnoma opustošile polja Tripolitanije. Libijska vlada je prosila za nujno pomoč letalske sile ZDA in Velike Britanije, ki naj bi izpraznile poljedeljske površine in preprečile gospodarsko katastrofo.

Blišč in beda gledališča

Razmišljanje ob tretji predstavi v Mestnem gledališču

V Mestnem gledališču so uprizorili igro »Trojanske vojske ne bo«, ki jo je napisal Jean Giraudoux. Zrežiral: Jože Gašper. Insceniral: Vlado Rihavec. Prevredel: Jože Udovič. V izrazitejših vlogah nastopajo: Vlado Rihavec (Hektor), Franjo Kumer (Demokos), Franek Trufalt (Paris), Alenka Svetelova (Andromaha), Ruša Bojčeva (Hekuba), Judita Hahnova (Kasandra), Hugo Florjančič (Odisej), Janez Przetnik (Ojaks), Janez Albreht (Geometer) in Danilo Bežalj (Buziris).

Proti humanim in ekonomskim problemom. V vse to Giraudoux razklada s tako brezmejno mehko... da moramo vzljubiti lepoto življenjske poezije ter s tem zasvoščati vojsko. Zato nikar na Giraudouxu s preveliko resnostjo. Saj ne drži, da bi bil Giraudoux le pesnik idej! Saj mu ni samo za stvari, ki so razvidne logično, temveč za stvari, ki si jih »šolska mladost ne sanja! In zato tudi ne na Giraudouxu s Schillmannom (a če že mora biti Schillmann za režiserjevega asistenta, potem naj bi mu preskrbel sceno iz mikensko-kretskeke slogovnega območja, ne pa grškega). Kajti pri »Trojanski vojski« gre za igro fantazije, ne pa za igro zgodovine. Gre za splošno nejevoljo vseh humanistično razpoloženih ljudi do vojske, ne pa za konkretni odnos Giraudouxu do posamezne vojske. Ne gre za sistem pacifistične miselnosti, temveč za igro duha, ki kaže svoje lepote zato, da bi se nam pridružil vojski pristudila. Gre za umetniški protest, ki ima svoj poseben jezik.

In kakšen je jezik Giraudouxove umetnosti?

Ce očitamo našemu gledališkemu prizadevanju, da je preveč težko, kadar uprizorja francoske stvari in da nastaja tista »steža« zato, ker smo prepričani, da so v gledališki umetnosti vrata le vrata, jambor le jambor in Helena samo grška Helena, potem se nam bo zdelo razumljivo, da pri Giraudouxovi predstavi v Mestnem gledališču nismo mogli doživeti najznamenitejših posebnosti, ki jo je Giraudoux uvedel v gledališko življenje. Tele: danes še skoraj polastil težki germanski duh, da ga celo dva rodova, ki sta zrastle izven avstrooskega telesa, nista mogla še pregnati. — Biser francoske duha je Jean Giraudoux. Lahkoten, iskrec, duhovit, zafrkljiv, neresen... a vendarle globok in prisrčno človeški. Vse njegove poglavitne drame: »Siegfried«, »Elektra«, »Judita«, »Intermezio«, »Ondina«, »Sodoma in Gomora« ter »Trapa iz Chailloa«, so dra-

li prijetni, če bi se jih lotili. In če bi se jih lotili, bi seveda najprej moral zavreči sedanje kostume (ki so poleg vsega še stilno neenotni, saj gre do grških form do oblik, kot si so jih o Grkih izmislili v 17. stoletju — pa do stiliziranih kostumov ali celo vsakdanjih hlač). Zavrže bi moral nadalje vsaj enega izmed dveh načinov fizične akcije, ki jo zdaj uporablja na odru. Del igralcev se namreč giblje tako, kot bi se v življenju prebujali starodavni kipi. S tem prebujanjem ustvarjajo sem pa tja lepe situacije, »ki jih oživlja samo beseda«. A drugi del igralcev se premika s tisto občajno teatraliko, ki je pri nas v navadi. — To estetsko nesoglasje pa potiska v ozadje še hujši problem, o katerem pa je sila težko pisati, saj se pero lahko takoj zadre v mehko občutljivost. Korajža pa zmeraj velja: gre namreč za silno nevno telesno omiko naših igralcev. Preveč se že vidi, da ne telovadimo, da ne skrbimo zase, da se ne znajo kretati in da nimajo v popolni oblasti tiste telesne prostornosti, ki je prav tak instrument gledališča kot vse drugo znanje. Pri Giraudouxu, ki je višek francoske elegancije, pa premahna ali le fingirana telesna kultura bistveno moti.

Vsi ti elementi: luč, notni, lahkotni in skrajno elegantni stil vseh odskih prizkriži — bi vodil tja, kamor vodi Giraudouxova umetnost: k čudoviti kretnji Groharjevega Sejalca in k drugim sanjskim oblikam davnih impresionistov.

In še: slovenski jezik pri Giraudouxu
Racine in Giraudoux sta dva bratovska francoska pisca, ki ju tuji zelo težko igrajo zavoljo jezikovnih skorajda neprevedljivih lepot. Prevajalec pa je slovensko besedo prinesel tako blizu Giraudouxove luči, da blesti prevod prav od tiste lepote, s katero se morajo ukvarjati francoski igralci, ko se opajajo z Giraudouxom. A pri poslušanju »Trojanske vojske« se nam večkrat upravičeno zdi, da

igralci ne vedo, kako daleč nese slovenska beseda. Razen posrečenih Hekubinih replik se izgublja skoraj vsa ironija, ki pri Giraudouxu nastaja zmeraj, kadar se njegov poetični svet dotakne vsakdanjega. Zgublja se tudi večina poetičnih jezikovnih umetnij. Zakaj? Zato, ker svojo lastno materino govorico preslabo govorimo. Namesto da bi doživeli praznik slovenske besede, poslušamo večkrat le dokazne slabo govorne tehnike. Od dihanja, oblikovanja posameznih fraz — do melodije in barve... vse je v nerednem stanju. In če so temelji v nerednem stanju, je nemogoče z jezikovnimi sredstvi doseči tisti magični učinek, ki ga Giraudouxovo besedišče pri poslušalcih zmeraj doseže. Gre za isti problem kot prej: za premahno skrb pri govorni tehniki ob premahni skrbi za teletno kulturo. Skratka, za preziranje neromantičnih poklicnih dolžnosti.

Končna misel
Impresionistični slog, ki je že sam po sebi lahkoten, razna manjša slogovna nesoglasja in premahna elegancija vsega: te stvari manjkajo predstavi »Trojanske vojske«. A to so pomanjkljivosti našega celotnega gledališkega razvoja in ne samo »Trojanske vojske« v Mestnem gledališču. Zato naj nihče ne misli, da predstavo odklanjamo. Nasprotno! Teh nekaj, zaradi prostora obubožanih misli, bi rado služilo gledalcem, da bi gledali v »Trojanski vojski« še to, kar bi na odru moralo biti, pa še ni. In takrat bodo zahtevali, kaj je Giraudoux. Izreden gledališki pesnik, ki se igra s tkano besedo in zna z njo ustvarjati radost, srečo, zadovoljstvo, pa najsi obravnava še tako grenke probleme kot na primer v »Trojanski vojski«. V njegovi dramatični sploh ni hudih in slabih ljudi, a če pridejo, takoj pokliče na pomoč otroka, da s svojo naravno otroško pristnostjo razreže težo, ki bi lahko padla na gledalce. (Kako da je režiser, ki je v »Kekcu« ustvaril tako nepozabne like otrok, prezrl to važno poglavje Giraudouxove dramaturgije?) Giraudoux čara, sprošča, osrečuje. Giraudoux stori vse, da bi gledališču zapustil srečni in notranje zadovoljni, zato ga po pravici štejejo med najbolj pametne in najbolj prisrčne umetnike današnjega sveta.

POLET. Srednješkolski list za književnost, nauku in umetnost. Izdaje Udrženje profesorja i nastavnika srednje škole Hrvatske i Udruženje nastavnika stručnih škola Hrvatske, Zagreb, 1955, br. 2. SOCIJALNA MISAO. Mesečnik za socijalna i kulturna pitanja slijepljiv. Vlastnik i izdavač Savez slijepljivih Hrvatske. — Zagreb, 1955, br. 10.

Jože Javoršek

„MANON“ V OPERI

Nova predstava Massenetove »Manon« bo v našem opernem gledališču že 14. predstava te opere. Ze ta številka sama po sebi dovolj govorno prča, da se poleg svetovnih opernih odrov tudi naša Opera ne more odredi vedno novim uprizoritvam tega — poleg »Wertherja«, »Thais« in »Don Kihota« — morda najbolj priljubljene Massenetovega opernega dela. Tako so tudi pri nas že mnogi dirigenti, režiserji in pevci postavili umetnino, ki najde v vseh časih in krajih že od pariške premiere (9. januarja 1884) svoj obstoj in uspeh. In tudi v današnjem času je »Manon« vedno dobrodošlo operno doživetje. Kajti nemara je največja vrednost tega dela vpraj v intimnosti, v čustvenih globinah, v ganotju. Če do damo izrazito skladateljevo melodio in inventivo, pevnost njegovih arij, lepoto duetov, bogastvo instrumentacije in ganljivo zgodbo, ki jih je znal po Prévostu in Gibletu Massenet resnično življenje in pravo odsko vzdušje, potem ni čudno, če ta opera vedno na novo oživlja. In če so se spremenili režiserski in scenski kon-

cepti — je ostala Massenetova glasba, topla, čustvena, dojemljiva sliheremu človeškemu srcu. Zato je nedvomno pravilno, da se je ljubljanska Opera odločila po obnovitvah velikih oper (»Hovansčina« in »Kavaleri z rož«) postaviti na oder delo, ki bo pozivilo repertoar in občinstvo. »Manon« bosta dirigirala Samo Hubad in Rado Simonič, zrežiral je opero Hinko Leskovšek, insceniral Vlado Rihavec, zborovodja je bil Jože Hanc, kostumi pa so izdelali po načrtih akademske slikarice kostumov Alenke Barti-Seršev. V glavnih vlogah bodo peeli in igrali: Manon — Vtma Bukovčeva in Nada Vidmarjeva; des Grieux — Miro Brajnik, Drago Čuden, Gašper Dermota in Janez Lipušček; grof des Grieux — Ladko Korosec, Friderik Lupša in Danilo Merlak; Lescaut — Vekoslav Janko in Franc Langus; Pousette — Sonja Hočevarjeva; Javotte — Zlata Gašperšičeva; Rosette — Vanda Zherlova; Guillot de Morfontaine — Slavko Strukelj; de Brétigny — Andrej Andrejev; Vladimir Dolničar in Anton Prus.

cepi — je ostala Massenetova glasba, topla, čustvena, dojemljiva sliheremu človeškemu srcu. Zato je nedvomno pravilno, da se je ljubljanska Opera odločila po obnovitvah velikih oper (»Hovansčina« in »Kavaleri z rož«) postaviti na oder delo, ki bo pozivilo repertoar in občinstvo. »Manon« bosta dirigirala Samo Hubad in Rado Simonič, zrežiral je opero Hinko Leskovšek, insceniral Vlado Rihavec, zborovodja je bil Jože Hanc, kostumi pa so izdelali po načrtih akademske slikarice kostumov Alenke Barti-Seršev. V glavnih vlogah bodo peeli in igrali: Manon — Vtma Bukovčeva in Nada Vidmarjeva; des Grieux — Miro Brajnik, Drago Čuden, Gašper Dermota in Janez Lipušček; grof des Grieux — Ladko Korosec, Friderik Lupša in Danilo Merlak; Lescaut — Vekoslav Janko in Franc Langus; Pousette — Sonja Hočevarjeva; Javotte — Zlata Gašperšičeva; Rosette — Vanda Zherlova; Guillot de Morfontaine — Slavko Strukelj; de Brétigny — Andrej Andrejev; Vladimir Dolničar in Anton Prus.

Poslojpe obnovljene dunajske Državne opere, ki je bila sinoči ponovno odprta. K slavnostni predstavi Beethovnega »Fidelia« se je zbralo občinstvo z vsega sveta

Drobec drobne umetnosti

Mislím, da večina ljubljancov komaj po imenu pozna neko tiho ustanovo, ki pa ima vendarle važno umetniško in vzgojno funkcijo. Ne pozna tople, intimne dvoranice, ki ima štirikotno podolgovato okence v sprednji steni. Za tem okencem, za ko se odpre, pa se dogajajo najčudovitejše stvari tega sveta, neba in zemlje in vesoljstva, da zavzete strme oči malih in nič manj prizadeto oči odraslih gledalcev. Spominjam se, kako radi smo mladi študentje na Dunaju zahajali v dunajski Tivoli, v Prater. Tam smo si na »orjaškem kolesu« za kak groš privoščili »pot okoli sveta«, si ogledali čarodejce in ognježre, preizkušali svoje mlade telesne moči na tako imenovanem »svačenmanu«, ki je tako voljno in dobrodušno prenašal vse naše udarce in klofute, da je bolelo bolj nas kakor pa njega, nato pa smo kdaj po večer ure preselili pred vragoljimi in čarovnijami dunajskega Gašperka. Strune mladosti so zabrnele in spet je zaživel pred menoj Prater s svojimi čudeži, ko sem minulo nedeljo sedel v Mestnem lutkovnem gledališču na Levstikovem trgu in gledal žive zvezde na nebu in »sejem dobre volje« na zemlji. Kakšen čudež, biti za podrguro uto spet mlad, ne pa star in pust, biti spet otrok, v srcu sama lepota, nič hudih misli. Brez pretiravanja: tako čudo lahko doživi človek, če stopi z voljnimi in odprtimi srcem v ta najmanjši in najmlajši Talijin hram.

Igrali so »Zvezdico zaspankov«, pravilno igrice za marionete, ki jo je v treh dejanjih in dveh slikah napisal Frane Milčinski, z veliko domiselnostjo in fantazijo režiral umetniški vodja tega gledališča Jože Pengov, z okusom in slikovito nazornostjo upodobil inž. E. Franc, apartne in kar umetelne (človek iz gumija) lutke pa je izdelala M. Kraljeva. Sodim, da se igrice kar lepo sliši, teksta nisem bral, dasi tihi skrat v Franetu, ki mu je jezik ime, tudi to pot pisatelju ni dal miru, da ne bi svoje igrice osolil in opopal s svojimi aktualističnimi veseločerničnimi zafrkljavami in zbadljivkami, ki se jim starejši veselo in prisrčno smejejo, najmlajšim pa najbrž malo povedo. Saj je

Acceto), ki v kozmičnem balonu odpelje Zaspanko skozi vesolje na zemljo, razbojnik Ceferin (M. Cenčur, F. Gajeta), sladoledar (C. Škodlar, N. Simončič), Zdravnik v maski znanega ljubljanskega pediatra (M. Sežun, J. Pengov), tudi papiga in opica, posebno pa še Zamorec (E. Salamunova, S. Balantič) in zlasti Človek iz gumija (M. Sežun in M. M. Cenčur, N. Simončič), Zvezdogled in inkasant ljubljanske mestne elektrarne, Pepe Lučka (C. Škodlar, M. Brezgar in F. Ganoni). Edino pesmi bi bile lahko razločnejše pete. Posebno pa velja omeniti še pripovedovalko M. Podvršičevo, ki je osvajala s svojo prizadeto čustvenostjo. Svet pravilje, svet fantazije! V tem svetu ne vladajo psihološke norme in logične zakonitosti kakor v svetu in na odru odraslih ljudi. Vse to morata v tem svetu nadomestiti in napraviti verjetno pisateljeva in režiserjeva pesniška domiselnost in fantazija. Da, »surrealizem« je najnaravnejša stvar tega sveta. Fantastična je njegovo prirodno ozračje. Svet lutk — pomnjanji mikrokozmos, ki pa se v dobri izvedbi lahko razraste in razširi v normalne dimenzije ter preko njih, Lutkovno gledališče in marionetna umetnost raznavta z drugačnimi zakoni kakor odrska umetnost odraslih.

21. (92.) številka
„Naših razgledov“
IZ VSEBINE:
Zunanje-politični pregled: Na ženevski periferiji: Nov pojem IAEA; Faurou bumerang; Posarje je odklonilo Evropo;
Bogdan Pogačnik: Obisk v Kristianborgu (Razgovor s pomočnikom zunanjega ministra Danske);
D. S.: »Most« med Italijo in Jugoslavijo (prikaz revije »Il Ponte«);
A. Rejec: Kako je z našo zahodno kulturno mejo?
Cene Malovrh: Sumadjski pejsaži;
Tone Poljšak: Kritična kritičnega razgovora (odgovor na članek F. Cerneta);
Ivan J. ref: Dveletni pregled dela Zvezne ljudske skupščine;
M. O.: Tibor Mendel: Burma sredi dveh svetov (recenzija);
Katherine Mansfield: Življenje Parkerjeve mame (teposlovni podlistek);
Melita Vovk: Indiskretni vodit (s poti po Londonu);
Filip Kalan: Popolni vtisi;
Dusan Moravec: Zvestoba antiki in sodobnemu odru (ob gostovanju Narodnega gledališča iz Aten);
S. F.: Dve sto let Burgtheatra (ob otvoritvi stare hiše na Ringu);
Luc Menáse: Odsevi in groze v evropski grafiki (Predavanje pred zaključkom I. mednarodne grafične razstave v Ljubljani);
Valens Vodusek: Začetek koncertne sezone;
Mitja Mejak: Naša sodobnost (razgovor z urednikom Dragom Segom);
Bogdan Pogačnik: Norveški književniki za tesnejše stike z jugoslovanskimi (razgovor s predsednikom Društva norveških književnikov);
Naš jezik, Polemika, Kulturne vesti, Nove knjige v tujini, Knjižne novosti.

Drobec drobne umetnosti, sem dejal. Res, a ta drobec je kot celotna izvedba tanke brušen dragulj, kristal, bisercik. Meni je to dragoceni ništr pričaral ljubeč in očarljiv večer, kakor sem že nekje zapisal. Vsekar kulturna kronika kakega naroda ne more molče in brezbržno mimo prizadevanja delovnega kolektiva tega gledališča, posebno pa ne mimo dela režiserja J. Pengova, ki že pet let umetniško vodi to gledališče in uspešno gostuje po vsej Sloveniji z njim. To malo, tiho gledališče je v čast Ljubljani.

Fran Albreht

Novo knjige

André Malraux: VIHAR V ŠANGHAJU. (Sodobni roman) — Nape-ton in živahno napisan roman iz časov kitajske revolucije.
Rado Murnik: MATAJEV MATIJA. HUMANISTIČNO delo o zgodah in nezgodah Telebanovcev.
Tibor Mendel: BURMA SREDI DVEH SVETOV. (Bios) — Zanimivo napisana reportaža, ki nas seznanja s prijateljsko deželo.

me, kot bi jih pisal Shakespeare, če bi mu po »Viharju« bilo še do pisanja. »Kako je človek lep!« To so osnovni Giraudouxovi akordi... in okoli njega je ovil sto in sto odskih postav, stankih iz sanj. V Giraudouxovih dramah se nikdar ne zgodi nič hudega, pa čeprav se na videz zgodi. Giraudouxove drame ne poznajo dramatičnih napetosti strasti, značajev, idej, temveč dramatsko napetost čarov, ki jih dramaturgija še ni razločila. In v »Trojanski vojski« gre za čar tistih ljudi, ki vojska ne marajo, a jih v vojske zapletejo bedaki, rojeni iz

raudouxove igre s takimi sončnimi lučmi, da si misli: glej, igralec se zgublja v svetlobah in skoraj da ne vemo, kje pravzaprav prehaja v luč in kje se zgosti v svojo lastno senco.

Kritika režije

Zato je zoper osnovno zgodovinsko vlogo, ki jo je opravil Giraudoux v gledališču, preveč trdi in okorni režijski koncept, kot ga vidimo v Mestnem gledališču. Režiser ga seveda zadaljovo revnega svetlobnega parka tudi ni mogel v bistvu spreminiti, a že poskusi sami bi bi-

je klasično gimnazijo, filozofijo in pravo. Pisal je sicer že pred vojno, vendar v manjši meri. Živel je v provinci, pa mogoče tudi zaradi tega ni prišel do veljave. Prvo samostojno knjigo, kratek roman »Zimsko letovanje«, je izdal v Mali biblioteki zagrebške »Zore« (1950). Sledila je zbirka novel »Olupine na suncu«, ki mu jo je izdala Matica hrvatska (1952), medtem ko mu bo drugo, v sebi zaključeno in čisto novo zbirko izdala v kratkem Matica srbska v Novem Sadu. Ta druga zbirka bo prinesla zvečine krajše prozne sestavke. Zbirka »Pomlad v Badrovcu«, o kateri govoriva v tem sestavku, pa pomeni le izbor iz omenjenih dveh noveljskih zbirk. Seveda je razen tega Dálnica napisal še marsikaj. Predvsem moram omeniti njegov lirski roman »Zapisi Ivana Galeba« ki je lani fragmentarno izhajal v sarajevski reviji »Život« in ki ga bo pisatelj ob prvi priložnosti izdal v knjigi v definitivni obliki. Med knjigami Društva hrvatskih književnikov, ki so pravkar v tisku, je tudi zbirka Dálnicinih pesmi z naslovom »Slijepac na žalu«. Izšla bo nekako pod konec leta. Sicer je pa Dálnica znan tudi po člankih, esejih in gledaliških kritikah. S področja

estetike in kritike ima pripravljene dve knjigi z naslovom »Preteksti i marginalije«. Tudi to lahko omenim, da je precej prevajal, zlasti iz italijanščine in francoščine, deloma pa tudi iz ruščine (Silone, Croce, Venturi; Gide, Flaubert; Puškin). To bi bili čisto zunanji podatki o pisatelju. Ze večkrat je bilo zapisano, da v današnji hrvatski prozi, ki je morda na prvem mestu v Jugoslaviji, prevladujejo pripovedniki z objadranskega področja. Cela vrsta jih je in so vse ostale potismili daleč z ozadje. Omenil bom le najizrazitejše in označil geografsko področje, ki ga v glavnem prikazujejo v svojih delih. To so: Ranko Marinković (otok Vis), Vjekoslav Kaleb (srednja Dalmacija, posebej šibensko zaledje), Vladan Dálnica (Zadarska in njegova tudi precej daljnja okolica), Mirko Rožić (zlasti Sinj z okolico), Vojin Jelić (Knin z okolico) in Au-

gustin Stipčević (srednja Dalmacija). Dálnica je med vsemi najčistejši pripovednik. Lahko bi celo dejal, da so mu zdaleč dražje čisto usakdanje, malenkostne zgodbe, mislim, kar zadeva fabulo. Tudi Dálnica je mojster v opisu v podajanju drobnih podatkov, komaj zaznavnih potez v značajih, najti zna in podatki zna res prepričljivo in življenjsko tiste temeljne stvari, ki jih je tako polno skoraj sleherni človeško življenje. In v tem, v teh digresijah, ki jih je tako velično v Dálnic-

covem pripovedovanju, je mojster in le poredkoma uide čez mero. To pa je tisto, kar lahko kratko označim kot dober, sprejemljiv realizem. Zvestoba življenju daje polnokrvnost Dálnicovemu pripovedovanju. Skoraj vedno ostaja pisatelj čisto skrit za svojimi junaki, čeprav nenehno čutimo, da se jim je tako reka čisto zaril pod kožo, da ugotavlja in daje pri njih trenutke, drobec, nagajenja, misli, umovernost kulturnejši in stilistično in še posebej psihološko zdaleč bolj dogan pisatelj. Točno pa je, da oba v svojih delih iz krajev, ki se zemljepisno skoraj čisto krijejo, prikazujejo podobno okolje, prikazujejo usode, se pravi ljudi, razumnike in kmete, ki žive ob morju ali v njegovi sosesčini Za Dálnico je značilno, da ne išče izjemnih usod in posebnih ljudi. Lahko bi celo dejal, da so mu zdaleč dražje čisto usakdanje, malenkostne zgodbe, mislim, kar zadeva fabulo. Tudi Dálnica je mojster v opisu v podajanju drobnih podatkov, komaj zaznavnih potez v značajih, najti zna in podatki zna res prepričljivo in življenjsko tiste temeljne stvari, ki jih je tako polno skoraj sleherni človeško življenje. In v tem, v teh digresijah, ki jih je tako velično v Dálnic-

gorjstnega je skoraj v vseh njih, v teh učiteljih, zdravnikih, okrajnih glavarjih, profesorjih, carinikih, orožnikih in tako naprej. Vsak ima svojega črva, ki ga grize, ki mu greni življenje, ki ga razjeda in ugonablja, ki mu ne da razprostreti peruti. In ob vsem tem je pisatelj v slehernega pretočil tolikšno mero čudno življenjske poezije, toplih trenutkov, ljubkih malenkosti, da so nam kljub pogostim zunanji omrtvilečnosti človeško bliski in dragi. To pa je tisto poglavito, kar pride do izraza le pri resničnem pisatelju. V tej knjigi je nekaj novel, ki se lahko kosajo z najboljšimi, kar jih premore danes naša novelistika. Taka je n. pr. novela »Posjeta« (Obisk), ki je za moj okus najlepša v vsej knjigi. Druge pomembne so še »Pred zoro«, »Spirit«, »Konica danas«, »Florijanič«, pa tudi »Oprostaja«, »Prolječe u Badrovcu« in »Bog vse vidi«. Kljub vsem pomislekom, ki vladajo pri nas v Sloveniji o novelističnih knjigah, do treba čimprej misliti na izbor Dálnicove proze v slovenščini. Nazadnje naj omenim, da je na koncu knjige tiskan obsežen esej Petra Šepedina o ustvarjanju pravzaprav o načinu ustvarjanja tega zrelega pripovednika. Tone Potokar

Vladan Dálnica: Pomlad v Badrovcu

NAJDIHOJCA

NAŠ PERO

kom; trdo kuhan rumenjak, pomešan z drobtinčicami, je bil tako dober, da smo se trije budno pazili, če bo kaj ostalo: brat, jaz in naša psička, ki je pri tem upalno mahala z repom in se že vnaprej obhizovala. Potem pa smo mu po skupnem posvetu dali ime: Pero.

No, Pero je pri nas očitno zelo ugejal. Pridno je jedel in kar vidno rasel, tako, da mu je kletka kmalu postala pretalna. Ker je med tem postal čisto krotek, smo ga izpustili, da je prosto letal po hiši, le spal in jedel je še v svoji kletki. Zbudil se je prvi v hiši in je to naznanil z glasnim vikom in krikom ter ni nehal vrčati, dokler ni dobil svojega radeža in deževnikov, včasih pa tudi kako češnjo.

Stanovali smo v Šoli. Ena od velikih sob je bila namenjena roki. Poleti je bila prazna, le klopi so dremale v njej. V teh klopih sem v popoldanski vročini zelo rada posedala in prebrala vse, kar mi je le prišlo v roke. Pero mi je mnogokrat delal družbo; tih je potikal po sobi, pretaknil je vse kotičke, sem in tja pa je priskakljaval od mene ter me postrani pogledal s svojimi bistrimi šegavimi očesi. Prav gotovo mu ni šlo v glavo, čemu čepiva oba v tej temni sobi, namesto da bi šla ven na sonce in zrak!

Tako sva bila nekega dne zopet v šolski sobi, jaz pri knjigah, Pero pa je preiskoval snežne predele. Nenadoma za slišnim glasem »pljuska!« na tla. Perovo čufotanje in vrščanje. Kaj se je zgodilo? Pero je na

svojem obhodu naletel na velik lonec črnla, ki je stal v kotu. Najbrž se mu je vse stvar zdela vredna, da si jo pošteno ogleda, morda je hotel celo poskusiti tisto črno vodo tam notri; pa se je preveč nagnil in širbunknil v lonec. Se dobro, da sem bila poleg in ga rešila iz neprijetne kopeli, sicer bi lahko še utonil. Kakšen je bil! Ves črn, perje se mu je kar lepilo od mokrote in črnilo je kar curjalo od njega. Nesla sem ga očeta, ta ga je v naglici opral kar pod vodovodno pipo. Se dolgo po tem neprijetnem dogodku je bil rahlo vijoličaste barve, lonca črnla pa se je odslej previdno izogibal.

Poletje se je nagibalo h koncu. Pero pa, ki je bil sedaj še

posvem odrasel piček, je postajal nemiren, vedno tesnejši mu je bil ozki svet, v katerega ga je zaprl človek. Oče ga je opazoval in dejal nekega dne: »Pero mora iz hiše, v prostost, sicer nam bo poginil!« Z bratom sva postala žalostna ob teh besedah, saj se nama je Pero tako priljublil, da sva le težko pomislila na ločitev od njega. Oče naju je smehljaje se opazoval, nato pa je prisedel k nama in dejal: »Ali vesta, da Pero pri nas pogreša vsega, kar je pičcem tako zelo potrebno? Manjka mu širnega neba, da bi lahko letal po mili volji, in tu ni dreves, da bi si na njih vejah odpočil in tam zgradil svoje gnezdo. Pri nas je sam, manjka mu družba njegovih sovrstnikov, da bi z njimi

Na srmo, prisojno reber visoko pod Ratitovcem se naslanja skromna hribovska vasica, ki je tako majhna, da se kar izgubi v tistem širnem gorskem svetu. Polja, ki jo obdajajo in se skoraj tišče hiš, so strma in zato se zemlja neprestano usipa navzdol; v kosih jo je treba znošiti nazaj, če hočeš, da bo zrasto tisto malo krompirja in ječmena za najnujnejšo hrano. Trdo je tamkaj življenje, črn in težak je kruh, ki ga jedo ljudje v tistih krajih. A vendar — malokdo jih za vedno zapusti, če pa jih, se vedno znova vrača. Prevelika je razlika med mestom in takimi grmčastimi gorskimi travniki, polnimi pisane cvetja. Po njih se tu in tam pase živina; včasih slišiš njihove zvonce ali pastirjev vrisk, tam v gozdu pa glasni »tok-tok-tok« žolne, ki si išče hrane. Daleč spodaj se travnik spušča v globel. Na njenem dnu šumija potok, skrit pod vrhami in ješami, ki se ogledujejo v zelenih, kristalno čistih tolmunih. Paj, ni je boljše pičake kot je gorska studenčnica! Nato pa prisluhni: zopet šumenje, a to je skrivnostno, globoko šumenje temnih, prostranih gozdov Jelovice, ki leže okrog in okrog, kakor seže oko. Ti gozdovi so tako zaraščeni, da marsikdo po njih še ni hodila človeška noga. Nad Jelovico pa se dotika neba visoki Ratitovec, za nas, male hribovce, tedaj najvišja gora na svetu...

so mi za vedno ostale kot najdražji spomini.

Ena od teh prigod je zgodba o drozgu Peru.

Otroci so ga našli, ko je padel iz gnezda. Ker so vedeli, da je naš oče velik prijatelj živali, so ga prinesli kar k nam, malega neboljčnika, ki je široko odprtal svoj velik, oranžast kljun. Gotovo je bil lačen in bal se nas je, velikih, neznanih bitij, ki smo ga radovedno ogledovali. Ko smo si ga dobro ogledali, je dobil svojo kletko, oče ga je pa še nakrmil. Ker je bil še majhen, je bil deležen posebnih dobrot, ki so bile sicer namenjene samo našim kramar-

NEUBOGLJIVI KOSTANJČEK

Najprej se je vgnezdila jesen v krošnje kostanjevih dreves, ki so kaj kmalu ozgorele v vseh mogočih odtenkih rumene in rdeče barve, vse do svetlo rjave, ki se je že začela razlagati v spremenljivi in rjavsto rjavo. Gozd, ki je rasel na precej strmih rebri, je bil videti, ko da žari, posebno takrat, kadar ga je oplazilo zahajajoče sonce. Da, to je že bila jesen, kadti sonca se silalo, a gredo ni, veter, poleti dobrodoletni prijatelj, je postal zoprn s svojo vsiljivostjo in neogibna težka megla ob jutrih in večerih zaprta in nikomur zažena. Da, to je jesen, ko najobčutljivejši noski majhnih solarjev v prvem hladu iz ljubko zardijo, ko vdi-havajo mrzi zrak na poti v soto. In prav ti so bili tisti, ki so prvi spoznali jesen v gozdu. Odslej so otroci skrbno stikali za gozdniimi dobrotami — najprej trdimi, strmežljivo skrilitimi klobuki okusnih gobovov, lisčičkami in morda še turki ter sivkami, potem pa so, prežali le še na kostanje. In ko so takole šteli vsak dan zajetnejše ježice na kostanjih ob poti, jih je v mislih zbeležil v nosnice prečudno vabljivi vovnj pečenec. Kostanja in kar obilovali so se od poželenja. O tem, kako ga doma pečejo in kuhajo, so odslej vsak dan govorili na poti v šolo, ki je vedel vodila se po hosti.

Otroci so se takole pomenkovali med seboj in niso vedeli, da jih nekdo prav tenko posluša. To je bil droben, komaj malo rjavkasto obarvan kostanjček v živo

»Kakšna si! Kaj me stiskaš, saj nisem več otrok. Zorina, razstnem, debelini se. Čutim to. V meni vse poka in želim si le svobodo, ki mi jo si kratiš!« je dejal ježič in napel vso moč, da bi se sprostil trdnega objema.

Ježica je obnemela ob teh trdnih besedah.

»Dobro. Bodi po tvoji želji. Ko bo prvič zavel, bom storila vse, da padem z drevesa. Ti glej potem zase, kajti jaz bom umrla. Videl boš, da ti ježica ni čisto slabo.«

Kostanj se je napravil grubega, ježica pa je umolknila.

Ponoči pa je zapiljal močnejši veter. Ježica je vedela, da je zdaj konec legega življenja visoko na kostanjevih vejah. V močnem sunku vetra je padla na tla in se skotalila na sredo gozdne steze, prav tja, kjer so hodili solarji.

Kostanj je v temi in na mokri poti postal tako temno pri sru. Zaželel si je nazaj med veje in sušilajoče liste, začel pa se je kesati tudi svoje robotatosti do ježice. Toda nazaj ni bilo več mogoče. Sele na tleh se je zavedel tega in bilo mu je še hule. Nič več ni mogel prenašati miru tle, zato je sklenil, da ogovori ježico.

»Tu je mrzlo.« je dejal. Prisluhnil je, da bi slišal njen odgovor. Toda odgovora ni bilo.

»Slišiš, ježica, ali tudi tebe zbež?« je spet vprašal. Čakal je, toda čakal zaman.

Napospet je utihnil. Pogrezniti

se je v žalostne misli, dokler ni zadremal. Sele ko je spet začel zasne glasova, se je zbudil. Zagledal je otroka nad seboj, nato pa začutil top udarec.

»Oh, saj ta je pa še čisto se-

pepreval in se veselil zlate svobode. Ali ne bi bilo kruto, če bi mu vse to odvzeli!« Pritrčila sva očetu, saj ne bi mogla našemu Peru zleteti nič slabega.

In tako ga je oče nekega dne, ko je šel v dolino v službo, vzels seboj ter ga na poti skoz gozd izpustil. Istega dne zvečer se je vračal domov. Prisel je na kraj, kjer je izpustil Pera. Ni si mogel kaj in je požvižgal, češ, morda me bo pa naš piček le slišal! In res! Minilo je par trenutkov in že je neslišno priletel Pero in se spustil na pot

len. Tega se ne izplaša pohirati. Przegodaj je padel z drevesa. Hoj, fantje, pogledite kako leti, je slišal, in se preden se je zavedel, kaj se z njim godi, že ga je z vseh strani objela mokrota.

»Kaj, sem kaj k meni si našel?« se je začudil potek, kajti kostanj je nesrečno priletel prav v sredo Potoka.

»Vidiš, čeprav tečem bolj daleč od tvoje drevesa in žuborim, da me lahko sliši vse gozd, imam vendarle tanko uho in mi tvoje predzno besedičenje ježici ni ušlo. Zdaj si, nesramčni srotek, dobil za to plačilo. Smitiš se mi zaradi svoje neumnosti, vendar ti ne morem pomagati.« Tako je dejal potek in odšel dalje, kostanj pa je še nekajkrat potegnil sapo vase, nato pa ga je povleklo k tlom.

Na sredi steze pa je ležala zmalčena ježica, ki ni mogla nuditi otrokom ničesar več.

Napisala Vera Kuhar

nekač mestov pred očedom. Skakljaj je pred njim nekaj časa, nato pa je spet odletel v gozd. Tako je Pero prihajal vsak dan. Tudi jaz sem ga videla, ko smo se nekega dne vsi skupaj vračali iz doline domov. Vendar — prijeli se ni nikoli več dal. Rad nas je imel, v kolikor more imeti človeka rad takle piček, a še ljubša mu je bila svoboda, njegov gozd, njegov pravi dom.

Nekega dne pa ga ni bilo več, Kdo ve, kam so ga vodila njegova pota in je pozabil na človeka, brez katerega bi morda žalostno poginil. Kdo bi mu to zameril?

Napisala Vida Brelih

Zdaj gredo jabolka v slast...

Pravljica o igračah

Moj mali bratec Dudi je mami razodel, kaj vse je bil — o, čudo! — sinoči doživel.

Zvečer je šel po cesti ko mesec je sijal, igračke je v izložbah veseli občudoval.

»Morda bom kupil lonke, mogoče le motor, pajaca bom prevažal od tukaj v Maribor.«

— Kar mesec je ugasnil, povsod okrog tema, da mali bratec čutil je srh okrog srca.

Izložbam se je steklo stališ tisti mah in ven so se igračke zdaj vsule kakor grah.

Kokoška brez očesa, prašiček brez ušes, tramvaj je punčke vozil, pa bil je brez koles.

Nagačena lisica je lajala gredeč, s pokrovčkami so lutke motile tiho noč.

In gosli in trobente, lesen kociček, slon, star gramofon je kašljal, smejal se je balon.

Se Dudi šel je z njimi in pel je vse dotlej, da mesec je zasvetil in sam je bil kot prej.

Smejala se je mama, dejala je tako: »Vse to, moj ljubi sinko, le v sanjah je bilo.«

Jaz nani ne verjamem — tako vsi govore; vse, kar je malo čudno, na sanje proglaše.

Napisal Frani Puntar

Partizanov grob. — Narisala Ivanka Sitar

zeleni, bodljikavi ježici, ki je pravkar pokukal v jesenski svet skozi ozko rezo.

»Oh, ti otroci! Kakšna sreča mora to biti, da te pohrusta takole človeček, ki dan za dnem, z nekako skatlo na hrbtu hiti skoz gozd. Kako si želim, da bi bil že velik!«

»Neumnež, kaj si moreš žele-ti kaj takega! Saj to pomeni za-te smrt. Srečen bodi, da si v mo-jem varnem zavetju.« je dejala ježica in stisnila kostanj k sebi, kolikor ji je dala še močno ope-sana moč, kajti čas, ko bo male-mu varovancu postala nepotreb-na, se je grozljivo naglo bližal. Kadar je ježica pomislila na to, ji je postalo tako hudo, da bi za-ložkala, če bi poznala solze. Tako pa ni mogla storiti drugega, kot da se še tesneje oklenila kos-tanja, da bi ga tako obvarovala vsega zlega. Kostanj pa s tem ni bil zadovoljen.

Nagajivka — lažnivka

Tika — taka, tika — taka, kdo po cesti, tam, koraka? Veste kdo? — Modras strupeni!

Tika — toka, pika — poka, kdo pa v hiši svoji stoka? Veste kdo? — No, polček leni!

Čiri — čiri, čiri — čiri, kdo pa brenka po kitari? Veste kdo? — Naš junček Mukce!

Čuri — muri, čuri — muri, kdo pa s ledom ogenj kuri? Veste, ta — lažnivki Kljukce!

kdor pa se ljudem rad laže, naj si z medom nos namaže in medvedu ga pokaže!

Ta bo najprej nos obilnil, kaj nato pa kar odgriznil. Joj, — in Kljukce bo brez nosa. No, ta pesem laž je bosa —!

Napisala Vera Kuhar

Križanka „KIT“

VODORAVNO: 1. obadva, 4. obroček, ki ga nosimo na prstu, 9. voditi letalo, 13. delavec v mlekarni, 14. vodna ptica z načelnim kljunom (množina), 19. pikajoča žuželka, 20. razčlenjavci, razčleniti, 22. neprenehoma, kar naprej, 23. osebni zaimek.

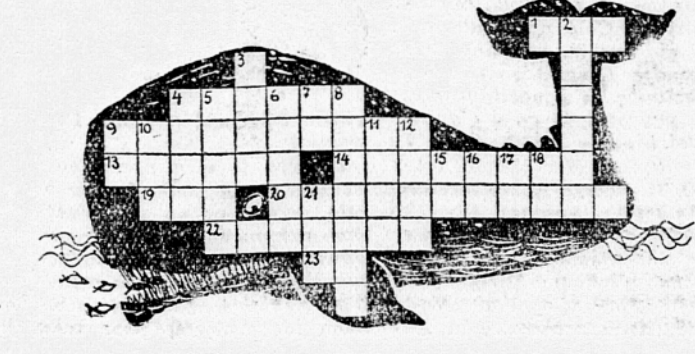
NAVPIČNO: 2. ruda, iz katere pridobivamo aluminij, 3. prav tako, enako, 4. rajanje; vrsta za-nave, 5. del oblike, 6. trinog, 7. ploskovna mera, 8. na izst (dve besedi), 9. znak za prvo prometni, 10. glina, 11. domača žival, 12. prebivalec Dirlje, 13. predlog, 16. kateri, 17. ploskovna mera, 18. predlog; znak za natrij, 21. nerabljen.

REŠITEV KRIZANKE »PINGVIN«

Vodoravno: 2. pav, 4. sno, 5. nag, 6. oglar, 8. svila, 9. iz, 10. znanca, 13. cela, 14. sliva, 16. tajen, 17. obadi, 18. ro.

Navpično: 1. kanalizacija, 2. pingvin, 3. vogal, 6. os, 7. razkani, 10. zastor, 11. nevede, 12. Anton (Aškerč), 15. lahod.

Za nagrado sta bila izrebrana Anka Svagelj iz Borovnice in Radko Ferjan iz Ljubljane. Na sporočila, kakšno knjigo bi rada!

Se pravi, tudi k Jožetu ne smem... Sel bi v barako, v kateri prebivajo kurirji, a ti so neznosni. Prav pravi moj oče: — Kurirji, to so posebne vrste ljudje. — Gledajo me zviška, komaj mi privoščijo kakšno besedo. Neprestano pripovedujejo in trvezejo, kje so bili, kaj so počeli, zdaj so srečali ustaša, zdaj Nemca, zdaj so padli v zasedo, zdaj spet jim je eksplodirala mina tik pred nosom, njim pa prav nič in nič... eh, jaz pa jim še polovico tega ne

Narisal Slavko Kureš

verjamem. To se samo bahajo pred menoj. In zakaj? Zato ker so starejši od mene. Kakor da bi bil jaz kriv, ker sem se kasneje rodil. In niti niso toliko starejši. Največ deset let, in mar je to tako veliko?

Ne, k njim ne pojdem.

Če bi bila vsaj mama tukaj. Ona bi mi dovolila, da bi bil pri njej in da bi gledal, kaj dela. A ona ni pri nas. V sanitetnem oddelku je na Ravni Gori. To ni tako daleč od nas, dve tri ure hoda, in jaz sem malo pri njej in malo pri očetu. Tako sta oba zadovoljna.

Tega dne kakor nalašč nisem nikjer srečal očka. Navdano sem ga videl takoj jutraj, ko se je pogovarjal s kmeti, ki so nam skoraj vsak dan prinašali hrano za bolnice. Kadar me je zagledal, se mi je nasmehnil in mi pokimal. A kam je le odšel danes? Nikogar nisem hotel vprašati. Naj ne mislijo, da ne morem brez očka in mame.

Včasih sem se spustil tudi do ceste, ki se je belila kakšnega pol kilometra pod našimi barakami. Rad sem sedel na kamnu in čakal na kurirje, kmečke vozove, mladino, ki je hodila na obisk v bolnice. Vsi so se radi menili z menoj. Od njih sem zvedel za novice, mnogi pa so mi prinašali tudi pozdrave od matere. Najbolj srečen pa sem bil, kadar je šla mimo kakšna brigada. Nisem se mogel do siteda nagledati te množice partizanov in partizank in se naučiti njihovega petja. Trdno sem verjel, da bo nekega dne prišel po tej cesti tudi sam tovariš Tito. Videl ga bom, on pa se mi bo nasmehnil in mi podaril puško.

A ta dan me tudi na cesto ni mikalo. Nekako bolj me je vlekle v goščavo hoste in nazadnje sem se odločil. Potem ko sem minil zadnje barake, sem zavil na stezico, ki se je izgubljala med velikanskimi hrasti. Kako visoki so bili v primeri z menoj, majčkenim in drobencim otrokom. Njihova ogromna debla so se vzpenjala proti jasni nebesni modrini, goste zelene krošnje pa so se spletale v nemirno streho, ki je prepuščala samo vztrajne sončne žarke. In ti so, potem ko so se komaj prebili, počivali na zmera; nekoliko vlažni zemlji, polni mladih kalil.

Molk je kraljeval nad gozdom. Neslišno so brzeli drobni žužki, se spreletavali redki metulji, rdečkasta vervečka je brez šuma skakala z veje na vejo in razposajeno mahala s svojim velikanskim repom. Edino, kar se je slišalo v tej skoraj nedotaknjeni tišini, je bilo pogosto trkanje žolnina kljuna po hrastovem lubju. A to tišine ni kalilo, marveč jo je skoraj krepilo.

Moji koraki so se nalahno vgrezali v mehko zemljo in le zdaj pa zdaj so plaho zašusteli v lanskem listju. Se nikdar nisem bil takole sam v globokem gozdu. Saj sem bil po hostah s partizani, na čigar si bodi hrbtu ali konju, a tedaj nisem mogel uživati njenih lepot. Za vsakim grmom je prežala nevarnost, z vsakega obronka bi lahko začeli streljati ali pa je hudourni rafal mitraljeza zares sekal in klatil mlade, zelene veje. Ob takih dneh nisem mogel niti videti niti čutiti lepote gozda. Začutil sem jo šele tega dne, ko sem sam, brez čigar koli besed in pogledov, hodil z odprtimi očmi in srkal vase vse premike, barve in redke zvoke. Vse naokrog je bilo videti tako resno, da se je tudi mene polastil neki mir in se mi je zdelo, da ta čas ne bi mogel ne zaklicati ne zapeti. A to moje resno razpoloženje ni trajalo dolgo. Gozd se je jasnili, hkrati pa je bilo vse svetleje tudi v moji duši. In ko sem stopil na neveliko jaso, vso bleščeco v žarnem poletnem soncu, sem oslepljenih oči in kot okopan v njegovi nenadni gorkoti, zaklical iz vsega srca:

»Oj, ta gozd zeleni in prostrani, v njem so sami mladi partizani...«

Ko sem odprl oči, se je pred mano pokazal mali zeleni prostor ves živ in preživ. Jaso je prekrivala bujna zelena trava, v njej so rumeneli, se belili in modreli cvetovi, po katerih so se pasle čebele, pisano krili metuljčki, stotine pikapolonice in vsa množica ostalih drobencih bitij. Debelušni čmrliji so leno počivali na razcvetelih rožicah, neutrudno brundali, pa spet vzletavali na svojih prozornih krilih. Brezglavo so se poganjale drobne in velike koblice, za hipe kazale v sončnih žarkih svojo zeleno ali rjavo barvitost, pa v trenutku spet izginjale v travi, ki se je pozibavala za njimi. Neutrudno je brenčalo in brnelo v zraku in na tleh in v goščavi prepletenih vitic zorečih robidnic, ki so obroblyale gozdno jaso. Šel sem k robidnicam in pozabil na ves svet.

Goriški okraj V Ptujju so povečali odkup mleka

in njegovi štipendisti

Goriški študentje so že tretji mesec brez štipendij in to največ zaradi skrajne malomarnosti in neodgovornosti ljudi, ki jim je delo v zvezi s štipendijami zaupano. Znano je, da razen novincev pride večina študentov že v začetku septembra v Ljubljano, kjer se pripravljajo na izpite. Vsi ti so prišli v dobri veri, da bo že kmalu za njih prišla štipendija, ki jim kot štipendistom — pogodbenikom OLO Gorica zakonito pripada. Vendar poteka že tretji mesec, a denarja ni nikjer. Posledica tega je, da so se mnogi zadolžili, zmanjšali dnevne obroke hrane, veliko pa se jih je vrnilo domov.

Naj pokažemo na nekaj dejstev, iz katerih bi razvidno, kdo nosi odgovornost za vse to.

Bivši OLO Gorica je že v lanskem letu pogodbeno in nepodoben štipendiral študente in dijake. Vendar je pri tem tako nesistematično dodeljeval štipendije, da je visoko prekoračil vsoto, ki je bila predvidena v proračunu. Novi zakon o štipendiranju je te razmere uredil. Študentje so bila obrajčena, da bo vsa stvar dobro stekla, posebno se zato, ker je od bivšega OLO Tolmin ostalo 3 in pol milijona din iz štipendijskega sklada, kar bo dovolj do novega proračuna goriške komunale skupnosti. Kljub temu pa se dogajajo nepravilnosti, ki kažejo na malomarnost pri poslovanju tajništva za kulturo in prosveto, ki mu je poverjena funkcija štipendiranja. Z sam razpis štipendij kaže na nerensost, kajti vseboval je tudi štipendije za take stroške, ki jih okraj sploh ne potrebuje. To je bilo pozneje sicer popravičeno, vendar je zavedlo mnoge študente, ki so na podlagi razpisa vložili prošnje, a jim štipendije še do danes ni

Meseca julija so v Ptujju odprli novozgrajeno mlekarino. V njenem sklopu je obrat sirarne, maslarne in nov oddelek kazeinarne.

Glede na vedno večje povpraševanje po mleku in mlečnih izdelkih, si je delovni kolektiv nenehno prizadeval, da bi s svojimi solidnim poslovanjem odkupil v svojem okolju čimveč mleka. Kapaciteta stare mlekarne pa temu ni bila kos. Zaradi stare naprave, slab voznik in pomanjkanje prostorov, vse to je zaviralo odkup in predelavo mleka. Z dograditvijo nove mlekarne in z modernizacijo mlekararnih naprav so se odprla vrata. Podjetje je prenehalo z umetnim zaviranjem odkupa mleka. Povečalo je svojo zbiralno mrežo tako, da je kmetovalcem sedaj omogočeno oddajati mleko na zbirališčih kmetijskih združenj. Te pa ne jemajo le večjih vasi ali naselij, ampak so zbirališče povsod tam, kjer to kmetovalci želijo. Mlekarina je torej začela odkupovati mleko preko kmetijskih združenj. S tem je odpadel

zastarel način odkupa mleka. Kmetovalce je kot član združenj danes še bolj zainteresiran oddajati mleko, ker se zaveda, da o njegovi kvaliteti mleka vodi nekdo račun, mu daje nasvete in podobno.

Tako je kolektiv ptujjske Mlekarne uredil svojo odkupno mrežo, moderniziral mlekarino in omogočil slehernemu kmetovalcu prodati vse razpoložljive količine mleka.

In uspeh? Da — ta ni izostal. Odkupljene količine mleka nampram istemu času v lanskem letu so se povečale za ca. 80%. S povečanim odkupom pa se je povečala tudi predelava mleka. Priznana čajna masla »Zlata«, razne vrste sira, so si zagotovili tržišče s svojo kvaliteto. Prav tako si Mlekarina osvaja tržišče s kvalitetnim kazeinom. Kazein izdelujejo iz posnetega mleka, pa tudi iz tistega, ki v polnih mesecih prihaja v mlekarino nakisano. Tako je sedaj dokončno odpadla skrb, kam z mlekom v poletnih mesecih, ko ga ni mogoče vsega predelati.

Drugače je z mlekom v zimski sezoni. Takrat mleka primanjkuje večjim industrijskim centrom in ptujjska mlekarina pošilja sveže mleko tudi v kraje, kjer jim mleka primanjkuje.

S povečanim odkupom je ptujjski mlekarini uspelo znatno znižati prevozne stroške mleka od kmetovalca do mlekarne. Podjetje plačuje proizvajalcem mleko po točbah. Cena mleka se torej znižuje, če kmetovalec oddaja slabše mleko, oziroma

Priznanec za strokovne izpite pisarniških nameščenec

V založbi »Birotehnik« je izšel »Priznanec za strokovne izpite pisarniških uslužbencev«, ki sta ga sestavila Z. Brankovič in dr. Drago Ivančič. Ta priručnik vsebuje gradivo za strokovne izpite administrativnih uslužbencev na podlagi pravilnika o strokovni usposobitosti pisarniških uslužbencev (Uradni list FLRJ št. 9 iz leta 1951). Obdeluje osnovno znanje o državnih ureditvah, predpise o uslužbenih, socialno zavarovanju, kaznivih dejanjih proti službenim dolžnostim, splošno administrativno poslovanje, osnovno znanje o načelnih splošnega upravnega postopka in zakona o pravnih sporih, o vojaški evidenci itd. Govori tudi o materialno-financiarnem poslovanju. Ta priručnik more dobro služiti tudi administratorjem za pripravljane strokovnih izpitov, pa tudi uslužbenecem drugih strok, n. pr. geodetske in finančne. — Naroča se na naslov: »Birotehnik«, zavod za organizacijo in pospeševanje uradnega poslovanja, Zagreb, Berislavčeva 16-III.

Klofute za „dobro“ podjetja

Mnogo Ljubljancev obiskuje poslovilnice obrtnega podjetja »Cvetličarne«. Ni dvoma, da se v lepore urejenih trgovinah dobro počutijo. Če pa, da to okolje ni tako privlačno za prenekatere delavce in žene, ki preživijo v teh trgovinah vsak dan 8 ali več ur, ko pripravljajo ali prodajajo šopke in vence ter izpolnjuje druge, včasih nemalo zahtevne žele ljubiteljev in kupcev domačih žo. Odkod siah počutje v sicer privlačnem okolju?

Kolektiv podjetja »Cvetličarne« je mlad, in to po letih, ki jih je življenje že naložilo večini članov, kakor tudi po dobi zaposlitve. Pa še ena lastnost je značilna: v njem imajo ženske absolutno večino. Če ne bi bilo teh dveh okoliščin, če bi v podjetju imeli z življenjskimi izkušnjami bogate delavce, se gotovo ne bi moglo dogajati stvari, ki jih je treba javno obsoditi.

Mnogo so že pisali o primerih uporabe fizičnih kazni v Solah. Tudi zoper obrtnike, ki preprečujejo delavce, se gotovo ne bi moglo dogajati stvari, ki jih je treba javno obsoditi.

Upravnik ljubljanske »Cvetličarne« se jih žal prečestokrat poslužuje kot metode vodenja podjetja. Tako se dogaja, da ubija in lasa dekleta, da jim deli klofute po levih in desnih straneh obraza, da obšipava njihove glave z žilnimi kolobarji in podobno. Pa ne le to. Z njimi govori tudi v posebnem jeziku. In v tem izrazovju ni štedljiv. Sodelavke podjetja prečesto naziva s kobilj, smarkovjem, frkljami in drugimi žaljivimi izrazi.

Ljudska univerza na Jesenicah

Jeseničani se že nekaj let zelo zanimajo za predavanja ljudske univerze, saj predavajo priznani strokovnjaki, ki čisto dopolnjujejo svoja izvajanja s sklopljenimi sim. Poleg predavanj prireja ljudska univerza še strokovne in jezikovne tečaje. Ki jih redno obiskuje tudi nad sto ljudi. Ljudje se najbolj zanimajo za tečaje nemškega, angleškega in francoskega jezika ter za stenografske in strojepisne. Z rednimi 14-dnevnimi predavanji bodo začeli že ta mesec. Program so že izdelali. U. Z.

IZ GORENJE VASI

Pred nekaj dnevi je razpravljal krajevni odbor v Gorenji vasi o gospodarski problematiki v svojem kraju. Med drugim so sklenili, da bodo čimprej dvignili narčne o meioradij. Bist in začet z delom, saj je za to kredit že predviden. Precej časa so na sebi posvetili tudi pripravam za gradnjo vodovoda. S. F.

V Sevnici bodo praznovali

Sevničani bodo v soboto, 12. novembra, praznovali svoj občinski praznik. Za ta namen se že pripravljajo organizacije in društva. Želja vseh je, da bi praznovanje dneva, ko je narodni heroj Dušan Kveder rešil iz sevnjskih zapovrev zavednih rodoljubov, kar najbolj uspelo. Letošnjemu občinskemu prazniku pa hočejo dati poseben poudarek tudi zato, ker je to hkrati tudi 10-letnica osvoboditve in ker je letos Sevnica postala središče nove velike občine, ki se razteza izpod Planine do Brestanice in na drugi strani Save tja do Bučke in Mokronoga.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Pripomba uredništva:
Bralce in naročnike prosimo naj k vprašanjem prilagajo kupone in poštnimo v znesku 30 din. (v znakah ali denarju) ter navedejo točne in polne naslove. Na vprašanja brez naslovov in ki jim navedeno ni priloženo ne odgovorjamo. Tov. Z — Središče ob Dravi prosimo za navedbo točnega naslova.

Z. H. — Pristava
Vprašanje: Kakšni pogoji so za sprejem v diplomatsko šolo in kje je ta šola?
Odgovor: V letu 1948 pri Zvezni vladi ustanovljena Novinarska in diplomatska šola je bila z uredbo Zveze vlade od 9. 7. 1952 odpravljena in s posebnimi predpisi urejen prestop študentov te šole na druge fakultete, kakor tudi urejeno, kako se upošteva njihov dotedanji študij. Diplomatska šola torej v FLRJ ne obstaja več.

K. A. P.
Vprašanje: Od uprave za dohodke so Vam predpisali o pominski stroški v znesku 1.792 din, ker akontacije na dohodnino niste plačali pravočasno. Ali so ti stroški upravičeni?
Odgovor: Svetujemo, da zahtevate specifikacijo stroškov, ki so dejansko nerazumljivo visoki. Mogoče so v zneskih 1.034 din oz. 1.792 din vsebovane tudi obresti od neplačanih obrovov davka. Davek od zemljišč se določa po katastru (katastrski dohodek) in pravilnost odmere lahko ugotovite pri katastrskem uradu. Ker nam ti podatki iz katastra niso znani, se o pravilnosti odmera davka ne moremo izjaviti. Zemanjska poseznost kultur se namreč ločuje tudi še po botaničnih razredih, t. j. po donosnosti.

»TOMOS«, tovarna motornih koles, KOPER

zaposli:
KNJIGOVODJO za materialno knjigovodstvo. Pogoji: daljša praksa v vodenju materialnega knjigovodstva v industriji
KNJIGOVODJO za obratno knjigovodstvo z večletno prakso v vodenju obratnega knjigovodstva v industriji
FAKTURISTA z večletno prakso
Plača in stanovanje po dogovoru. Interesenti naj se zglasijo v Predstavništvu »Tomosa« v Ljubljani, Titova cesta 36, v sredo 9. nov. 1955, med 10. in 12. uro. Pismene ponudbe pošljite na upravo Tovarne motornih koles, Koper.

Občinski ljudski odbor — K r a n j, ODDELEK ZA ZDRAVSTVO

razpisuje za mestno lekarno v Kranju naslednja mesta:
UPRAVNIKA — mr. pharm. z večletno prakso in položenim strokovnim izpitom
FARMACEVTA, po možnosti s strokovnim izpitom
DVEH FARMACEVTSKIH POMOČNIKOV s položenim strokovnim izpitom za vodji lekarniških postaj v Gorenji vasi in Železnikih nad Škofjo Loko
KNJIGOVODJE s popolno srednjo šolo in prakso v knjigovodstvu.
Plačilni pogoji po Uredbi in plačnem pravilniku. — Brošnje na gornji naslov z opisom dosedanje službe in potrebnimi dokumenti. — Nastop službe takoj.

KOMISIJA ZA VOLITVE IN IMENOVANJA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA LJUBLJANA-Bežigrad

razpisuje naslednja delovna mesta v administraciji ljudskega odbora:
PRAVNEGA REFERENTA
REFERENTA ZA PROSVETO
SODNIKA ZA PREKRŠKE
FINANČNEGA REFERENTA
pri stanovanjski upravi
Za mesto pravnega referenta se zahteva fakultetna izobrazba, za ostala mesta pa fakulteta, oziroma popolna srednja šola.
Ponudbe s podrobnim življenjepisom dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana, Parmova ulica 33, najpozneje do sobote 19. novembra 1955.

Delavski svet

Mermerne industrije

Prilep
razpisuje naslednja delovna mesta:
SEKRETARJA - PRAVNIKA

več mest tehnikov: elektrotehnik, Industrijski tehnik, 2 gradbena tehnika in rudarski tehnik za vodenje samostojnih obratov v podjetju; mesto medicinske sestre za šefa obratne ambulante in odseka za tehnično zaščito in psihologijo dela.
Plače po dogovoru, stanovanje preskrbljeno. — Nastop službe po možnosti takoj, lahko pa tudi kasneje.
Ponudbe na delavski svet »MERMERNE INDUSTRIJE PRILEP«

Dotrpela je v 81. letu starosti naša srčno ljubljena, dobra mama, stara mama in prababica

Julijana Dolenc

vдова lesnega industrijskega
Pogreb drage pokojnice bo danes, 6. nov. 1955, ob 16. uri na farnem pokopališču v Stari Loki.
Škofja Loka, 4. oktobra 1955.
Zalujoči: sin Franc, hčeri Danica por. Slane in Slavica por. Sumi ter ostalo sorodstvo.

Zlat zakonski jubilej

Zlatoporočnica Slambergerjeva

Včeraj na ljubljanskem poročnem uradu niso imeli samo običajnih porok, ki so se vrstile skozi vse dopoldne, temveč sta bili tudi dve zlati poroki. Praznovali sta ju družini Slamberger in Lovišček.
Janez Slamberger živi s svojo ženo Marijo v Središki ulici 8 v Zelenci jami kot železniški upokojenec. V krogu svojih otrok in njihovih družin praznuje Slambergerjeva 50-letnico srečne zakonske zveze, ki sta jo sklenila 1. novembra 1905 v Spodnji Polskavi. Oba sta po rodu iz mariborskega okraja sta se že pred prvo svetovno vojno naselila v Ljubljani. Družina se je zgodaj vključila v delavsko gibanje. Otroke sta vzgajala v naprednem duhu in so zato že v stari Jugoslaviji nosili teža preganjanj in saporov. Jublanta sta sodelovala

Miljenice za osvoboditelje

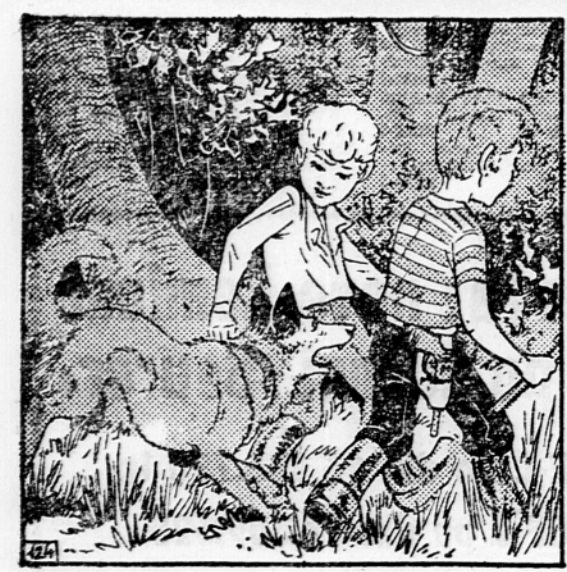
V roki ofenzivi je padel najmlajši sin Radivoj.
Po osvoboditvi sta se jublanta s podvojeno silo pridružil delu za obnovo, saj sta za prostovoljno udarniško delo prejela več odlikovanj, za aktivno sodelovanje v NOV pa sta dobila Red »Zasluge za narod« III. stopnje.
Ob prisrčni slovesnosti na poročnem uradu, kjer sta prejela posebno lepo izdelano listino o zlati poroki, so jim zapeli tudi Fantje na vasi, z deklaracijami pa se je pozdravljali njeni številni vnuki.

Tudi zakonca Ivan Lovišček in njegova družica Jožefa, goriška rojaka, ki bivata v Ljubljani, sta včeraj praznovala zlat jubilej. Zglednim zakonom ob zlati poroki prisrčno čestitamo!
Poročni urad na ljubljanskem magistratu bo imel prihodnji teden biserno poroko — 60-letni zakonski jubilej, kar je eden izmed redkih dogodkov, ki jih beleži naša kronika. L.

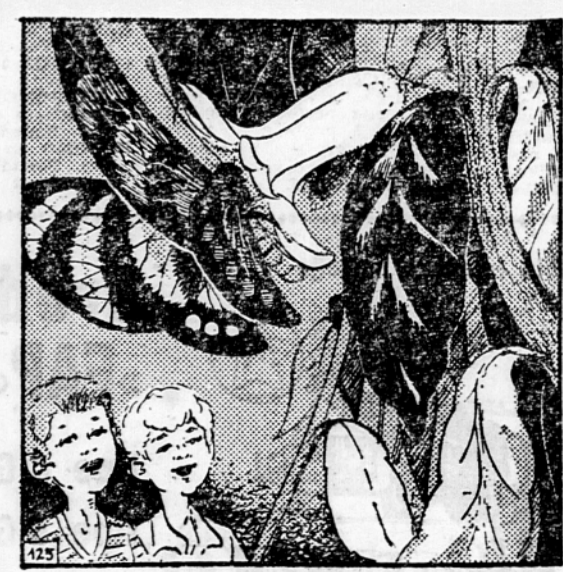
Pridobitev za našo predelovalno industrijo

Tovarna olja v Slovenski Bistrici je nedavno tega praznovala petdesetletnico svojega obstoja. Ob tej — 1. letnici so ugo. oljari vrsto uspehov, ki jih je kolektiv oljarnje dosegel zlasti v letih po osvoboditvi, ko je z največjimi naporji doprinesel svoj delež za oskrbo potrošnikov z oljem.
Najbolj je večji razvoj proizvodnje zaviral star način dela, ki so ga sodobne oljarne že davno opustile. Proizvodnja na način prazjenja in stiskanja s hidravličnimi stiskalnicami so zamenjali z ekstrakcijami. Večje izkoriščanje surovin je vse potrebne investicije je kmalu poplačalo in obrestovalo.
Tudi tovarna olja v Slovenski Bistrici si je že vsa leta prizadevala priti do potrebnih sredstev za gradnjo ekstrakcije. S sedanjim zastarelim načinom stiskanja bišni ostaja v odpadkih okoli 10 odstotkov olja, odnosno pri celokupni proizvodnji oljarje v Sloveniji je šlo v pogredek nad 340 ton olja. Svrhu tega so tudi lahko utemeljili ekonomičnost investicij za novo ekstrakcijo, katero bodo, kot so nam pred dnevi povedali, pričeli v kratkem graditi.
Sama gradnja bo potekala v treh etapah: ekstrakcija, rafinacija in skladišča. Večji del potrebnih strojev že stoji v tovarni in čaka samo na nove prostore. Tako se bo končno tudi bistriška tovarna olja vpravila med sodobne obrate svoje stroke, kar je za predelavo bišni in ostalih oljarje v severovzhodni Sloveniji posebno važno.

PISE: JANEZ TRNOVC ZA OČETOM RISE: MIKI MUSTER

224. Sklenila sta spraviti opleo v kolibo, in kar sta sklenila, sta tudi takoj storila. Kolibo sta zaprla z lesom in je tako močno pritrčila z ovčalkami, da je tudi večje in močnejša žival ne bi mogla odtrgati. Ko sta jo opravila, sta poklicala še Kunja, ki je druncukal v bližini, in se napolnila v pragoz, da počista primerno gradnjo za rečni splav.

225. Najprej sta sklenila vzdolž obrežja, čeprav sta se le s težavo prerivala skozi tropično pragozno goščavo. Največ težav so jima povzročale množične ovčalke, ki so se vzpenjale ponekod ob tal na drevesa kakor nastori. Nekateri se bile v bujnem ovčju in na nekem takem ovču sta opazila velikanskega metulja, kakršnih je danes na se zelo malo.

226. Spretnemu Zoranu se je posrečilo metulja ujeti, in ko sta si ga z bratom natanko ogledala, sta ugotovila, da meri tež razprta krila skoraj petindvajset centimetrov. Zoran bi bil rad vzjel s seboj, a Bojan ga je prepričal, da bi ga na nadaljnem popotovanju gotovo potrla, zato sta ga še skoraj nepoškodovanega lupčila. Kakor strelca urne se je vrnil v svobodo.

PRODAM dve stanovanjski zgradbi, pritriljeno in enonadstropno, v Star vasi - Videm-Kriško, blizu tovarne Celuloza, Poljska ulica odvetnik pisarna dr. Zdobica v Brezicih. 21064-7

ZAMENJAM MLINSKE VALJKE 60x30 cm zamenjam za manjše. - Mikšičeva 2, Ptujška gora. 20756-8

MOSKO IN ZENSKO kolo zamenjam za dober šivalni stroj ali prodam. Oled polpodne. Peternek, Emenska 2. 20605-6

DVOSOBNO STANOVANJE za Bežigradom zamenjam za dve enosobni ali enosobno ter ločeno večjo sobo. Naslov v oglaševalnem oddelku. 20687-9

POSTENO DEKLE nudni dopoldne pomoč za sobo. Ponudbe: Kalan, Strežljiva 9. 20731-9

KA POSTOJNO zamenjam lepo komforno enosobno stanovanje s kabinetom v Ljubljani. Naslov v oglaševalnem oddelku. 20772-9

FILMSKI REZISER išče večjo sobo s posebnim vvhodom ali garsonjero v novi zgradbi - opremljeno ali prazno. Ponudbe pod »Plaćam dobro« v oglaševalnem oddelku. 20772-9

ZAMENJAM enosobno stanovanje v centru za enako v Polju. Ponudbe pod »Suho« v oglaševalnem oddelku. 20814-9

MIRNA STUDENTKA išče sobo; ima lastno posteljno. Ponudbe pod »November« v oglaševalnem oddelku. 20847-9

LEPO DVOSOBNO STANOVANJE v centru zamenjam za enako ali enosobno v Ljubljani. Naslov v oglaševalnem oddelku. 20864-9

MLADOPOROČENKA brez otrok išče sobo - prazno ali opremljeno za nagrado nuditi letovnje v Moravstihu ali Dubrovniku. Ponudbe v oglaševalnem oddelku. 20861-9

SOBNO komforno stanovanje v Novem mestu zamenjam za enako v Ljubljani. Ponudbe v oglaševalnem oddelku. 20856-9

KMEČKI DEKLETI (sestri) išče sobo za nagrado; nuditi pomoč v popold. urah. Ponudbe v oglaševalnem oddelku. 20823-9

VISOKOPRILICNO komforno stanovanje (4 sobe in kabineta) v centru zamenjam za enakovredno dvosobno in garsonjero. Bala, Gradšica 5-a. 20832-9

DR. N. N. študent ekonomije išče skromno sobo v centru. Če jo je, zato bom tembolj hvaležen dobremu človeku, ki mi bo pomagal. Cenene ponudbe v oglaševalnem oddelku. 20744-9

ENOSOBNO STANOVANJE v Ljubljani zamenjam za enako v Cručah. Ponudbe pod »Tako ali pomladi« v oglaševalnem oddelku. 21047-9

STUDENT Volvodine, išče sobo. Ponudbe pod »Medicinec« v oglaševalnem oddelku. 21046-9

ZAMENJAM triniposobno komforno stanovanje v vili - za manjše dvo. do dvoiposobno. Ponudbe pod »Ugodna zamenja« v oglaševalnem oddelku. 21049-9

INOZEMEC išče opremljeno sobo; plača zelo dobro. Ponudbe pod »Inozemec« v oglaševalnem oddelku. 21044-9

INTELEKTUALNI srednjih let, samski, išče opremljeno ali prazno sobo; plača dobro. Ponudbe pod »Skromen« v oglaševalnem oddelku. 21096-9

SOBNO 3x4 zamenjam. Ponudbe pod »Center« v oglaševalnem oddelku. 21013-9

SOBNO opremljeno ali prazno, zamenjam z možk. osebo. Ogled po 15 ur. Naslov v oglaševalnem oddelku. 21039-9

ENOSOBNO STANOVANJE, veliko, z vsemi pritlikalnimi in vrtno zamenjam za manjše dvo. sobo v oglaševalnem oddelku. 21041-9

ENOSOBNO KOMFORTNO STANOVANJE blizu kemične tovarne, zamenjam za enakega kjerkolik. Perčeva 8. 20977-9

DVOSOBNO SONČNO STANOVANJE na Reki (blizna centra) zamenjam za podobno ali malo večje kjerkolik v Ljubljani. Ponudbe v oglaševalnem oddelku. 20941-9

ZAMENJAM enosobno stanovanje na Viču za enosobno s kabineto v bližini centra. Plačam realite, dam nagrado. Pismene ponudbe pod »Po dogovoru« v oglaševalnem oddelku. 20943-9

SOBICO (kjerkolik) nujno iščem. Dam nagrado. - Ponudbe pod »Mirene«. 20960-9

MIRNA IN POSTENA uradnica išče prazno ali opremljeno sobo za uslugo učim mlajšemu. Naslov v oglaševalnem oddelku. 20822-9

SOBNO IN hrano dam starejši ženski za pomoč v gospodinjstvu dopoldne. Šmartinska 12. 20981-9

PODSTREŠNO SOBNO 4,80 x 3,80 m s posebnim vvhodom v centru zamenjam za možnost samsko osebo. Ponudbe pod »Tako ali zamenjava«. 20973-9

ZAMENJAM veliko komforno triosobno stanovanje (ega soba oddana) za enosobno ali brez kabineta v centru mesta. Plačam za nagrado v oglaševalnem oddelku. 20967-9

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Nedelja, 6. novembra: Lenart.
Ponedeljek, 7. nov.: zaprt.
Torek, 8. nov. ob 20: Miller; Lov na čarovnice. Abonma red G. Sreda, 9. nov. ob 17: Javni razgovor z obiskovalci (v dramskem foyerju - vstop prost).
Ob 20: Lorca: Svabta krvl. Bonini U.
Četrtek, 10. nov. ob 20: Lorca: Svabta krvl. Abonma K. Petek, 11. nov. ob 20: Machiaveli; Mandragola. Abonma D. Sobota, 12. nov. ob 20: Machiaveli; Mandragola. Izven in za podeželje.
Nedelja, 13. okt. ob 15: Miller: Lov na čarovnice. Izven in za podeželje.
Ob 20: Machiaveli; Mandragola. Izven in za podeželje.

Leta 1943 na današnji dan so borci Gorenjskega odreda napadli Nemce pri Ljubici blizu Medvode, tisti dan so »Triglav« pa je istega dne zažgal in uničil železniško postajo na Dobravi.

ZDRAVNIŠKA DEZURNA
Ljubljana: za nujne primere - Poliklinika, Miklošičeva c. 20, tel. 23-081; sobotna in nedeljska služba - v soboto ob 16. do ponedeljka ob 8. jutraj; nočna dežurna služba vsak dan ob 20. do 8. ure jutraj in priatelj.

Dr. Račel Alenki iskreno čestitajo k končanemu študiju kolegice in prijateljice. Ljubljanska podružnica Društva pravnikov LRS obvešča člane, da bo v torek, 8. 11. 1955, ob 20. uri v sodni palači, v I. nadst., v sobi št. 118, članski sestanki. Na dnevnem redu: 1. Izjava, 2. Sadržaj, 3. Sadržaj, 4. Sadržaj, 5. Sadržaj, 6. Sadržaj, 7. Sadržaj, 8. Sadržaj, 9. Sadržaj, 10. Sadržaj, 11. Sadržaj, 12. Sadržaj, 13. Sadržaj, 14. Sadržaj, 15. Sadržaj, 16. Sadržaj, 17. Sadržaj, 18. Sadržaj, 19. Sadržaj, 20. Sadržaj, 21. Sadržaj, 22. Sadržaj, 23. Sadržaj, 24. Sadržaj, 25. Sadržaj, 26. Sadržaj, 27. Sadržaj, 28. Sadržaj, 29. Sadržaj, 30. Sadržaj, 31. Sadržaj, 32. Sadržaj, 33. Sadržaj, 34. Sadržaj, 35. Sadržaj, 36. Sadržaj, 37. Sadržaj, 38. Sadržaj, 39. Sadržaj, 40. Sadržaj, 41. Sadržaj, 42. Sadržaj, 43. Sadržaj, 44. Sadržaj, 45. Sadržaj, 46. Sadržaj, 47. Sadržaj, 48. Sadržaj, 49. Sadržaj, 50. Sadržaj, 51. Sadržaj, 52. Sadržaj, 53. Sadržaj, 54. Sadržaj, 55. Sadržaj, 56. Sadržaj, 57. Sadržaj, 58. Sadržaj, 59. Sadržaj, 60. Sadržaj, 61. Sadržaj, 62. Sadržaj, 63. Sadržaj, 64. Sadržaj, 65. Sadržaj, 66. Sadržaj, 67. Sadržaj, 68. Sadržaj, 69. Sadržaj, 70. Sadržaj, 71. Sadržaj, 72. Sadržaj, 73. Sadržaj, 74. Sadržaj, 75. Sadržaj, 76. Sadržaj, 77. Sadržaj, 78. Sadržaj, 79. Sadržaj, 80. Sadržaj, 81. Sadržaj, 82. Sadržaj, 83. Sadržaj, 84. Sadržaj, 85. Sadržaj, 86. Sadržaj, 87. Sadržaj, 88. Sadržaj, 89. Sadržaj, 90. Sadržaj, 91. Sadržaj, 92. Sadržaj, 93. Sadržaj, 94. Sadržaj, 95. Sadržaj, 96. Sadržaj, 97. Sadržaj, 98. Sadržaj, 99. Sadržaj, 100. Sadržaj, 101. Sadržaj, 102. Sadržaj, 103. Sadržaj, 104. Sadržaj, 105. Sadržaj, 106. Sadržaj, 107. Sadržaj, 108. Sadržaj, 109. Sadržaj, 110. Sadržaj, 111. Sadržaj, 112. Sadržaj, 113. Sadržaj, 114. Sadržaj, 115. Sadržaj, 116. Sadržaj, 117. Sadržaj, 118. Sadržaj, 119. Sadržaj, 120. Sadržaj, 121. Sadržaj, 122. Sadržaj, 123. Sadržaj, 124. Sadržaj, 125. Sadržaj, 126. Sadržaj, 127. Sadržaj, 128. Sadržaj, 129. Sadržaj, 130. Sadržaj, 131. Sadržaj, 132. Sadržaj, 133. Sadržaj, 134. Sadržaj, 135. Sadržaj, 136. Sadržaj, 137. Sadržaj, 138. Sadržaj, 139. Sadržaj, 140. Sadržaj, 141. Sadržaj, 142. Sadržaj, 143. Sadržaj, 144. Sadržaj, 145. Sadržaj, 146. Sadržaj, 147. Sadržaj, 148. Sadržaj, 149. Sadržaj, 150. Sadržaj, 151. Sadržaj, 152. Sadržaj, 153. Sadržaj, 154. Sadržaj, 155. Sadržaj, 156. Sadržaj, 157. Sadržaj, 158. Sadržaj, 159. Sadržaj, 160. Sadržaj, 161. Sadržaj, 162. Sadržaj, 163. Sadržaj, 164. Sadržaj, 165. Sadržaj, 166. Sadržaj, 167. Sadržaj, 168. Sadržaj, 169. Sadržaj, 170. Sadržaj, 171. Sadržaj, 172. Sadržaj, 173. Sadržaj, 174. Sadržaj, 175. Sadržaj, 176. Sadržaj, 177. Sadržaj, 178. Sadržaj, 179. Sadržaj, 180. Sadržaj, 181. Sadržaj, 182. Sadržaj, 183. Sadržaj, 184. Sadržaj, 185. Sadržaj, 186. Sadržaj, 187. Sadržaj, 188. Sadržaj, 189. Sadržaj, 190. Sadržaj, 191. Sadržaj, 192. Sadržaj, 193. Sadržaj, 194. Sadržaj, 195. Sadržaj, 196. Sadržaj, 197. Sadržaj, 198. Sadržaj, 199. Sadržaj, 200. Sadržaj, 201. Sadržaj, 202. Sadržaj, 203. Sadržaj, 204. Sadržaj, 205. Sadržaj, 206. Sadržaj, 207. Sadržaj, 208. Sadržaj, 209. Sadržaj, 210. Sadržaj, 211. Sadržaj, 212. Sadržaj, 213. Sadržaj, 214. Sadržaj, 215. Sadržaj, 216. Sadržaj, 217. Sadržaj, 218. Sadržaj, 219. Sadržaj, 220. Sadržaj, 221. Sadržaj, 222. Sadržaj, 223. Sadržaj, 224. Sadržaj, 225. Sadržaj, 226. Sadržaj, 227. Sadržaj, 228. Sadržaj, 229. Sadržaj, 230. Sadržaj, 231. Sadržaj, 232. Sadržaj, 233. Sadržaj, 234. Sadržaj, 235. Sadržaj, 236. Sadržaj, 237. Sadržaj, 238. Sadržaj, 239. Sadržaj, 240. Sadržaj, 241. Sadržaj, 242. Sadržaj, 243. Sadržaj, 244. Sadržaj, 245. Sadržaj, 246. Sadržaj, 247. Sadržaj, 248. Sadržaj, 249. Sadržaj, 250. Sadržaj, 251. Sadržaj, 252. Sadržaj, 253. Sadržaj, 254. Sadržaj, 255. Sadržaj, 256. Sadržaj, 257. Sadržaj, 258. Sadržaj, 259. Sadržaj, 260. Sadržaj, 261. Sadržaj, 262. Sadržaj, 263. Sadržaj, 264. Sadržaj, 265. Sadržaj, 266. Sadržaj, 267. Sadržaj, 268. Sadržaj, 269. Sadržaj, 270. Sadržaj, 271. Sadržaj, 272. Sadržaj, 273. Sadržaj, 274. Sadržaj, 275. Sadržaj, 276. Sadržaj, 277. Sadržaj, 278. Sadržaj, 279. Sadržaj, 280. Sadržaj, 281. Sadržaj, 282. Sadržaj, 283. Sadržaj, 284. Sadržaj, 285. Sadržaj, 286. Sadržaj, 287. Sadržaj, 288. Sadržaj, 289. Sadržaj, 290. Sadržaj, 291. Sadržaj, 292. Sadržaj, 293. Sadržaj, 294. Sadržaj, 295. Sadržaj, 296. Sadržaj, 297. Sadržaj, 298. Sadržaj, 299. Sadržaj, 300. Sadržaj, 301. Sadržaj, 302. Sadržaj, 303. Sadržaj, 304. Sadržaj, 305. Sadržaj, 306. Sadržaj, 307. Sadržaj, 308. Sadržaj, 309. Sadržaj, 310. Sadržaj, 311. Sadržaj, 312. Sadržaj, 313. Sadržaj, 314. Sadržaj, 315. Sadržaj, 316. Sadržaj, 317. Sadržaj, 318. Sadržaj, 319. Sadržaj, 320. Sadržaj, 321. Sadržaj, 322. Sadržaj, 323. Sadržaj, 324. Sadržaj, 325. Sadržaj, 326. Sadržaj, 327. Sadržaj, 328. Sadržaj, 329. Sadržaj, 330. Sadržaj, 331. Sadržaj, 332. Sadržaj, 333. Sadržaj, 334. Sadržaj, 335. Sadržaj, 336. Sadržaj, 337. Sadržaj, 338. Sadržaj, 339. Sadržaj, 340. Sadržaj, 341. Sadržaj, 342. Sadržaj, 343. Sadržaj, 344. Sadržaj, 345. Sadržaj, 346. Sadržaj, 347. Sadržaj, 348. Sadržaj, 349. Sadržaj, 350. Sadržaj, 351. Sadržaj, 352. Sadržaj, 353. Sadržaj, 354. Sadržaj, 355. Sadržaj, 356. Sadržaj, 357. Sadržaj, 358. Sadržaj, 359. Sadržaj, 360. Sadržaj, 361. Sadržaj, 362. Sadržaj, 363. Sadržaj, 364. Sadržaj, 365. Sadržaj, 366. Sadržaj, 367. Sadržaj, 368. Sadržaj, 369. Sadržaj, 370. Sadržaj, 371. Sadržaj, 372. Sadržaj, 373. Sadržaj, 374. Sadržaj, 375. Sadržaj, 376. Sadržaj, 377. Sadržaj, 378. Sadržaj, 379. Sadržaj, 380. Sadržaj, 381. Sadržaj, 382. Sadržaj, 383. Sadržaj, 384. Sadržaj, 385. Sadržaj, 386. Sadržaj, 387. Sadržaj, 388. Sadržaj, 389. Sadržaj, 390. Sadržaj, 391. Sadržaj, 392. Sadržaj, 393. Sadržaj, 394. Sadržaj, 395. Sadržaj, 396. Sadržaj, 397. Sadržaj, 398. Sadržaj, 399. Sadržaj, 400. Sadržaj, 401. Sadržaj, 402. Sadržaj, 403. Sadržaj, 404. Sadržaj, 405. Sadržaj, 406. Sadržaj, 407. Sadržaj, 408. Sadržaj, 409. Sadržaj, 410. Sadržaj, 411. Sadržaj, 412. Sadržaj, 413. Sadržaj, 414. Sadržaj, 415. Sadržaj, 416. Sadržaj, 417. Sadržaj, 418. Sadržaj, 419. Sadržaj, 420. Sadržaj, 421. Sadržaj, 422. Sadržaj, 423. Sadržaj, 424. Sadržaj, 425. Sadržaj, 426. Sadržaj, 427. Sadržaj, 428. Sadržaj, 429. Sadržaj, 430. Sadržaj, 431. Sadržaj, 432. Sadržaj, 433. Sadržaj, 434. Sadržaj, 435. Sadržaj, 436. Sadržaj, 437. Sadržaj, 438. Sadržaj, 439. Sadržaj, 440. Sadržaj, 441. Sadržaj, 442. Sadržaj, 443. Sadržaj, 444. Sadržaj, 445. Sadržaj, 446. Sadržaj, 447. Sadržaj, 448. Sadržaj, 449. Sadržaj, 450. Sadržaj, 451. Sadržaj, 452. Sadržaj, 453. Sadržaj, 454. Sadržaj, 455. Sadržaj, 456. Sadržaj, 457. Sadržaj, 458. Sadržaj, 459. Sadržaj, 460. Sadržaj, 461. Sadržaj, 462. Sadržaj, 463. Sadržaj, 464. Sadržaj, 465. Sadržaj, 466. Sadržaj, 467. Sadržaj, 468. Sadržaj, 469. Sadržaj, 470. Sadržaj, 471. Sadržaj, 472. Sadržaj, 473. Sadržaj, 474. Sadržaj, 475. Sadržaj, 476. Sadržaj, 477. Sadržaj, 478. Sadržaj, 479. Sadržaj, 480. Sadržaj, 481. Sadržaj, 482. Sadržaj, 483. Sadržaj, 484. Sadržaj, 485. Sadržaj, 486. Sadržaj, 487. Sadržaj, 488. Sadržaj, 489. Sadržaj, 490. Sadržaj, 491. Sadržaj, 492. Sadržaj, 493. Sadržaj, 494. Sadržaj, 495. Sadržaj, 496. Sadržaj, 497. Sadržaj, 498. Sadržaj, 499. Sadržaj, 500. Sadržaj, 501. Sadržaj, 502. Sadržaj, 503. Sadržaj, 504. Sadržaj, 505. Sadržaj, 506. Sadržaj, 507. Sadržaj, 508. Sadržaj, 509. Sadržaj, 510. Sadržaj, 511. Sadržaj, 512. Sadržaj, 513. Sadržaj, 514. Sadržaj, 515. Sadržaj, 516. Sadržaj, 517. Sadržaj, 518. Sadržaj, 519. Sadržaj, 520. Sadržaj, 521. Sadržaj, 522. Sadržaj, 523. Sadržaj, 524. Sadržaj, 525. Sadržaj, 526. Sadržaj, 527. Sadržaj, 528. Sadržaj, 529. Sadržaj, 530. Sadržaj, 531. Sadržaj, 532. Sadržaj, 533. Sadržaj, 534. Sadržaj, 535. Sadržaj, 536. Sadržaj, 537. Sadržaj, 538. Sadržaj, 539. Sadržaj, 540. Sadržaj, 541. Sadržaj, 542. Sadržaj, 543. Sadržaj, 544. Sadržaj, 545. Sadržaj, 546. Sadržaj, 547. Sadržaj, 548. Sadržaj, 549. Sadržaj, 550. Sadržaj, 551. Sadržaj, 552. Sadržaj, 553. Sadržaj, 554. Sadržaj, 555. Sadržaj, 556. Sadržaj, 557. Sadržaj, 558. Sadržaj, 559. Sadržaj, 560. Sadržaj, 561. Sadržaj, 562. Sadržaj, 563. Sadržaj, 564. Sadržaj, 565. Sadržaj, 566. Sadržaj, 567. Sadržaj, 568. Sadržaj, 569. Sadržaj, 570. Sadržaj, 571. Sadržaj, 572. Sadržaj, 573. Sadržaj, 574. Sadržaj, 575. Sadržaj, 576. Sadržaj, 577. Sadržaj, 578. Sadržaj, 579. Sadržaj, 580. Sadržaj, 581. Sadržaj, 582. Sadržaj, 583. Sadržaj, 584. Sadržaj, 585. Sadržaj, 586. Sadržaj, 587. Sadržaj, 588. Sadržaj, 589. Sadržaj, 590. Sadržaj, 591. Sadržaj, 592. Sadržaj, 593. Sadržaj, 594. Sadržaj, 595. Sadržaj, 596. Sadržaj, 597. Sadržaj, 598. Sadržaj, 599. Sadržaj, 600. Sadržaj, 601. Sadržaj, 602. Sadržaj, 603. Sadržaj, 604. Sadržaj, 605. Sadržaj, 606. Sadržaj, 607. Sadržaj, 608. Sadržaj, 609. Sadržaj, 610. Sadržaj, 611. Sadržaj, 612. Sadržaj, 613. Sadržaj, 614. Sadržaj, 615. Sadržaj, 616. Sadržaj, 617. Sadržaj, 618. Sadržaj, 619. Sadržaj, 620. Sadržaj, 621. Sadržaj, 622. Sadržaj, 623. Sadržaj, 624. Sadržaj, 625. Sadržaj, 626. Sadržaj, 627. Sadržaj, 628. Sadržaj, 629. Sadržaj, 630. Sadržaj, 631. Sadržaj, 632. Sadržaj, 633. Sadržaj, 634. Sadržaj, 635. Sadržaj, 636. Sadržaj, 637. Sadržaj, 638. Sadržaj, 639. Sadržaj, 640. Sadržaj, 641. Sadržaj, 642. Sadržaj, 643. Sadržaj, 644. Sadržaj, 645. Sadržaj, 646. Sadržaj, 647. Sadržaj, 648. Sadržaj, 649. Sadržaj, 650. Sadržaj, 651. Sadržaj, 652. Sadržaj, 653. Sadržaj, 654. Sadržaj, 655. Sadržaj, 656. Sadržaj, 657. Sadržaj, 658. Sadržaj, 659. Sadržaj, 660. Sadržaj, 661. Sadržaj, 662. Sadržaj, 663. Sadržaj, 664. Sadržaj, 665. Sadržaj, 666. Sadržaj, 667. Sadržaj, 668. Sadržaj, 669. Sadržaj, 670. Sadržaj, 671. Sadržaj, 672. Sadržaj, 673. Sadržaj, 674. Sadržaj, 675. Sadržaj, 676. Sadržaj, 677. Sadržaj, 678. Sadržaj, 679. Sadržaj, 680. Sadržaj, 681. Sadržaj, 682. Sadržaj, 683. Sadržaj, 684. Sadržaj, 685. Sadržaj, 686. Sadržaj, 687. Sadržaj, 688. Sadržaj, 689. Sadržaj, 690. Sadržaj, 691. Sadržaj, 692. Sadržaj, 693. Sadržaj, 694. Sadržaj, 695. Sadržaj, 696. Sadržaj, 697. Sadržaj, 698. Sadržaj, 699. Sadržaj, 700. Sadržaj, 701. Sadržaj, 702. Sadržaj, 703. Sadržaj, 704. Sadržaj, 705. Sadržaj, 706. Sadržaj, 707. Sadržaj, 708. Sadržaj, 709. Sadržaj, 710. Sadržaj, 711. Sadržaj, 712. Sadržaj, 713. Sadržaj, 714. Sadržaj, 715. Sadržaj, 716. Sadržaj, 717. Sadržaj, 718. Sadržaj, 719. Sadržaj, 720. Sadržaj, 721. Sadržaj, 722. Sadržaj, 723. Sadržaj, 724. Sadržaj, 725. Sadržaj, 726. Sadržaj, 727. Sadržaj, 728. Sadržaj, 729. Sadržaj, 730. Sadržaj, 731. Sadržaj, 732. Sadržaj, 733. Sadržaj, 734. Sadržaj, 735. Sadržaj, 736. Sadržaj, 737. Sadržaj, 738. Sadržaj, 739. Sadržaj, 740. Sadržaj, 741. Sadržaj, 742. Sadržaj, 743. Sadržaj, 744. Sadržaj, 745. Sadržaj, 746. Sadržaj, 747. Sadržaj, 748. Sadržaj, 749. Sadržaj, 750. Sadržaj, 751. Sadržaj, 752. Sadržaj, 753. Sadržaj, 754. Sadržaj, 755. Sadržaj, 756. Sadržaj, 757. Sadržaj, 758. Sadržaj, 759. Sadržaj, 760. Sadržaj, 761. Sadržaj, 762. Sadržaj, 763. Sadržaj, 764. Sadržaj, 765. Sadržaj, 766. Sadržaj, 767. Sadržaj, 768. Sadržaj, 769. Sadržaj, 770. Sadržaj, 771. Sadržaj, 772. Sadržaj, 773. Sadržaj, 774. Sadržaj, 775. Sadržaj, 776. Sadržaj, 777. Sadržaj, 778. Sadržaj, 779. Sadržaj, 780. Sadržaj, 781. Sadržaj, 782. Sadržaj, 783. Sadržaj, 784. Sadržaj, 785. Sadržaj, 786. Sadržaj, 787. Sadržaj, 788. Sadržaj, 789. Sadržaj, 790. Sadržaj, 791. Sadržaj, 792. Sadržaj, 793. Sadržaj, 794. Sadržaj, 795. Sadržaj, 796. Sadržaj, 797. Sadržaj, 798. Sadržaj, 799. Sadržaj, 800. Sadržaj, 801. Sadržaj, 802. Sadržaj, 803. Sadržaj, 804. Sadržaj, 805. Sadržaj, 806. Sadržaj, 807. Sadržaj, 808. Sadržaj, 809. Sadržaj, 810. Sadržaj, 811. Sadržaj, 812. Sadržaj, 813. Sadržaj, 814. Sadržaj, 815. Sadržaj, 816. Sadržaj, 817. Sadržaj, 818. Sadržaj, 819. Sadržaj, 820. Sadržaj, 821. Sadržaj, 822. Sadržaj, 823. Sadržaj, 824. Sadržaj, 825. Sadržaj, 826. Sadržaj, 827. Sadržaj, 828. Sadržaj, 829. Sadržaj, 830. Sadržaj, 831. Sadržaj, 832. Sadržaj, 833. Sadržaj, 834. Sadržaj, 835. Sadržaj, 836. Sadržaj, 837. Sadržaj, 838. Sadržaj, 839. Sadržaj, 840. Sadržaj, 841. Sadržaj, 842. Sadržaj, 843. Sadržaj, 844. Sadržaj, 845. Sadržaj, 846. Sadržaj, 847. Sadržaj, 848. Sadržaj, 849. Sadržaj, 850. Sadržaj, 851. Sadržaj, 852. Sadržaj, 853. Sadržaj, 854. Sadržaj, 855. Sadržaj, 856. Sadržaj, 857. Sadržaj, 858. Sadržaj, 859. Sadržaj, 860. Sadržaj, 861. Sadržaj, 862. Sadržaj, 863. Sadržaj, 864. Sadržaj, 865. Sadržaj, 866. Sadržaj, 867. Sadržaj, 868. Sadržaj, 869. Sadržaj, 870. Sadržaj, 871. Sadržaj, 872. Sadržaj, 873. Sadržaj, 874. Sadržaj, 875. Sadržaj, 876. Sadržaj, 877. Sadržaj, 878. Sadržaj, 879. Sadržaj, 880. Sadržaj, 881. Sadržaj, 882. Sadržaj, 883. Sadržaj, 884. Sadržaj, 885. Sadržaj, 886. Sadržaj, 887. Sadržaj, 888. Sadržaj, 889. Sadržaj, 890. Sadržaj, 891. Sadržaj, 892. Sadržaj, 893. Sadržaj, 894. Sadržaj, 895. Sadržaj, 896. Sadržaj, 897. Sadržaj, 898. Sadržaj, 899. Sadržaj, 900. Sadržaj, 901. Sadržaj, 902. Sadržaj, 903. Sadržaj, 904. Sadržaj, 905. Sadržaj, 906. Sadržaj, 907. Sadržaj, 908. Sadržaj, 909. Sadržaj, 910. Sadržaj, 911. Sadržaj, 912. Sadržaj, 913. Sadržaj, 914. Sadržaj, 915. Sadržaj, 916. Sadržaj, 917. Sadržaj, 918. Sadržaj, 919. Sadržaj, 920. Sadržaj, 921. Sadržaj, 922. Sadržaj, 923. Sadržaj, 924. Sadržaj, 925. Sadržaj, 926. Sadržaj, 927. Sadržaj, 928. Sadržaj, 929. Sadržaj, 930. Sadržaj, 931. Sadržaj, 932. Sadržaj, 933. Sadržaj, 934. Sadržaj, 935. Sadržaj, 936. Sadržaj, 937. Sadržaj, 938. Sadržaj, 939. Sadržaj, 940. Sadržaj, 941. Sadržaj, 942. Sadržaj, 943. Sadržaj, 944. Sadržaj, 945. Sadržaj, 946. Sadržaj, 947. Sadržaj, 948. Sadržaj, 949. Sadržaj, 950. Sadržaj, 951. Sadržaj, 952. Sadržaj, 953. Sadržaj, 954. Sadržaj, 955. Sadržaj, 956. Sadržaj, 957. Sadržaj, 958. Sadržaj, 959. Sadržaj, 960. Sadržaj, 961. Sadržaj, 962. Sadržaj, 963. Sadržaj, 964. Sadržaj, 965. Sadržaj, 966. Sadržaj, 967. Sadržaj, 968. Sadržaj, 969. Sadržaj, 970. Sadržaj, 971. Sadržaj, 972. Sadržaj, 973. Sadržaj, 974. Sadržaj, 975. Sadržaj, 976. Sadržaj, 977. Sadržaj, 978. Sadržaj, 979. Sadržaj, 980. Sadržaj, 981. Sadržaj, 982. Sadržaj, 983. Sadržaj, 984. Sadržaj, 985. Sadržaj, 986. Sadržaj, 987. Sadržaj, 988. Sadržaj, 989. Sadržaj, 990. Sadržaj, 991. Sadržaj, 992. Sadržaj, 993. Sadržaj, 994. Sadržaj, 995. Sadržaj, 996. Sadržaj, 997. Sadržaj, 998. Sadržaj, 999. Sadržaj, 1000. Sadržaj, 1001. Sadržaj, 1002. Sadržaj, 1003. Sadržaj, 1004. Sadržaj, 1005. Sadržaj, 1006.

